

KANCELARIA
SENATU

BIURO ANALIZ,
DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Standardy
ochrony dzieci
jako prawny
obowiązek placówek
opiekuńczych
i edukacyjnych
w krajach
pozaeuropejskich

Opinie
i ekspertyzy

OE-415

WARSZAWA 2022

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji zamawia opinie, analizy i ekspertyzy sporządzone przez specjalistów reprezentujących różne punkty widzenia. Wyrażone w materiale opinie odzwierciedlają jedynie poglądy autorów. Korzystanie z opinii i ekspertyz zawartych w tym zbiorze bez zezwolenia Kancelarii Senatu dopuszczalne wyłącznie w ramach dozwolonego użytku w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880 ze zm.) i z zachowaniem wymogów tam przewidzianych. W pozostałym zakresie korzystanie z opinii i ekspertyz wymaga każdorazowego zezwolenia Kancelarii Senatu.

© Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2022

Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji
Dyrektor – Agata Karwowska-Sokolowska
tel. 22 694 94 32, fax 22 694 94 28,
e-mail: Agata.Karwowska-Sokolowska@senat.gov.pl

Wicedyrektor – Danuta Antoszkiewicz
tel. 22 694 93 21,
e-mail: Danuta.Antoszkiewicz@senat.gov.pl

Dział Analiz i Opracowań Tematycznych
tel. 22 694 95 33, fax 22 694 94 28
Redaktor prowadzący – Dorota Rutkowska

Opracowanie graficzno-techniczne
Centrum Informacyjne Senatu
Dział Wydawniczy

Kancelaria Senatu
lipiec 2022

Standardy ochrony dzieci jako prawny obowiązek placówek opiekuńczych i edukacyjnych w krajach pozaeuropejskich

1. Zakres ekspertyzy

Zgodnie z Konwencją o prawach dziecka² - która jest dzisiaj najszerzej ratyfikowaną umową międzynarodową³ i podstawowym aktem prawnym w zakresie praw dzieci - każde państwo – strona zobowiązało się do podjęcia wszelkich możliwych i koniecznych kroków do ochrony każdego dziecka przed przemocą, krzywdą i zaniedbaniem. Realizacja tego obowiązku może przybierać formę działań ustawodawczych, administracyjnych lub społecznych (art. 19 Konwencji). Wszelkie działania dotyczące dzieci muszą mieć jako podstawę ochronę najlepiej pojętego interesu każdego dziecka (art. 3 ust. 1). Państwa – strony są w szczególności zobowiązane do zapewnienia na drodze legislacyjnej

1 Katarzyna Katana – radca prawny Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, Szkoły Prawa Ukraińskiego OKSPO UJ, oraz krajowych i zagranicznych szkoleń, m.in. UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) & International Women’s Human Rights Advocacy, oraz Advocacy School on Gender and Politics ODHHR, programu szkoleniowego (2020-2022) Women’s Human Rights Training Institute, prelegentka konferencji TedX, specjalistka w zakresie praw dzieci oraz praw kobiet.

Paulina Masłowska - radczyni prawna, w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę odpowiada za obszar pomocy prawnej i litygacji strategicznej. Prowadzi Kancelarię Radcy Prawnego wyspecjalizowaną w ochronie praw dziecka, świadcząc pomoc prawną organizacjom pozarządowym, Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Ośrodkom Pomocy Społecznej.

2 Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.), dalej: Konwencja.

3 Zgodnie z informacjami ONZ Konwencję wcieliło 196 państw <https://indicators.ohchr.org/>.

i administracyjnej ochrony i opieki wszystkim dzieciom w niezbędnym, z punktu widzenia ich dobra, stopniu (art. 3 ust. 2), niezależnie od posiadanego przez dziecko obywatelstwa. Co ważne, państwa – strony czuwają też, aby wszystkie podmioty odpowiedzialne za opiekę lub ochronę dzieci przestrzegały norm w zakresie ich bezpieczeństwa, w tym tych dotyczących właściwego doboru kadr instytucji oraz odpowiedniego nadzoru (art. 3 ust. 3). Przepisy Konwencji są tym samym podstawą działań gwarantujących bezpieczeństwo dzieci w rodzinach oraz organizacjach.

W dyskusji nad prawami człowieka coraz szerzej dostrzega się też kluczową – czynną rolę podmiotów prywatnych w ich przestrzeganiu, a zadaniem państwa staje się nadzorowanie, czy dopełniły nałożonych na nie obowiązków⁴. Jest to działanie nowoczesne i przyszłościowe, które zakłada, że instytucje publiczne, ale też podmioty prywatne zobowiązane są do oceny ryzyka i uprzedzania wszelkich form naruszeń praw dzieci, zanim do tych naruszeń w ogóle dojdzie. Działania zmierzające do zabezpieczenia praw dzieci mogą przybrać różnorodną formę. Jedną z nich są praktyki *safeguarding'u*, obecne od lat w praktyce wielu państw i organizacji międzynarodowych. Celem niniejszej ekspertyzy jest przedstawienie założeń *safeguarding'u*, w tym odpowiedzi na pytanie, na jakie problemy w zakresie ochrony praw dzieci odpowiadają te praktyki.

Wreszcie celem analizy jest przedstawienie sposobu uregulowania praktyk zabezpieczających w dwóch wybranych, modelowych pozaeuropejskich jurysdykcjach. Kluczem przyjętym przy wyborze krajów przedstawionych w niniejszym dokumencie – to jest Australii i Nowej Zelandii - był fakt, że praktyki ochronne skierowane do podmiotów i instytucji są w tych państwach spisane i uznane przez aparat państwowy w formie kompleksowej – niezależnie jednak od tego, czy uznanie to przybrało formę ustawy, czy polityki publicznej lub innego, wydanego przez organy państwowe dokumentu.

Pozostałe kraje, w których doszło do zapisania jedynie dwóch zasad *safeguarding'u* (więcej na ten temat niżej), jakimi są: uczynienie organizacji miejscem bezpiecznym dla dzieci, przez to, że nie pracują w niej osoby skazane za przestępstwa przeciwko dzieciom oraz raportowanie przez organizację naruszenia praw dzieci lub innych form czynienia

4 Propozycja Parlamentu Europejskiego w zakresie treści dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022PC0071>.

im krzywdy – zostały pominięte. Także duże kraje, takie jak Stany Zjednoczone Ameryki oraz Kanada nie wprowadziły dotąd obowiązku wdrożenia praktyk ochronnych przez instytucje i organy, skupiając się jedynie na tych dwóch, najpowszechniejszych zasadach. Pominięcia dokonano, gdyż podobne regulacje już funkcjonują w Rzeczypospolitej Polskiej, choć nie w takim stopniu, jak w omówionych krajach.

Pogłębionym celem niniejszej ekspertyzy jest przedstawienie kompleksowych i nowoczesnych rozwiązań w zakresie praw dzieci, które mogą zostać zaadaptowane przez Rzeczpospolitą, aby w pełni zrealizować zalecenia przedstawione przez Komitet Praw Dziecka w jego ostatnich obserwacjach podsumowujących.

2. Praktyki *safeguarding*'u

Safeguarding dzieci, zwany dalej też praktykami zabezpieczającymi lub ochronnymi, jest pojęciem, które wywodzi się z terminologii używanej w krajach anglosaskich i praktyki organizacji międzynarodowych⁵. Pojęcie to zaznacza ewolucję podejścia do ochrony praw dzieci i powolnego zmierzania od prostego reagowania na krzywdzenie, które już się zadziało w kierunku zapewnienia, że każde dziecko jest w stanie osiągnąć swój potencjał i z sukcesem wejść w dorosłość⁶. Istotą działań zabezpieczających jest zatem podjęcie wszelkich możliwych wysiłków w celu zapobieżenia krzywdzeniu dziecka lub – jeżeli do krzywdzenia doszło - zmniejszenia rozmiaru jego skutków.

Zabezpieczenie interesów dziecka w pierwszej kolejności ma miejsce w środowisku rodzinnym. Niekiedy jednak rodzice/opiekunowie dziecka mogą potrzebować pomocy w pełnieniu tej roli, bądź z innych przyczyn (np. zdrowotnych lub rozwojowych) dziecko czasowo lub na stałe przebywa poza opieką rodzicielską, a znajduje się w organizacjach i instytucjach. Tych jest w życiu dziecka bardzo wiele – od placówek opiekuńczych i edukacyjnych na różnych szczeblach, po szpitale, domy wczasowe, organizatorów zajęć dodatkowych i innych. Instytucje powyższe mogą należeć zarówno do sektora publicznego, jak i prywatnego. Rola profesjonalistów w zapewnieniu bezpieczeństwa dziecka jest komplementarna do roli środowiska rodzinnego i równie istotna.

5 *Keeping Children Safe, Child Safeguarding Standards and how to implement them*, 2014, s. 3.

6 Catherine Powell *Safeguarding Children and Young People. A Guide for Nurses and Midwives*, Open University Press, 2007, s. 3.

Aby wykonywać te zadania ochronne względem dzieci instytucje same muszą być miejscem dla nich bezpiecznym.

Safeguarding należy uznać za pojęcie parasolowe, to jest takie, w którym mieści się szereg wzajemnie zależnych od siebie działań. Istotą *safeguarding'u* jest zaczerpnięta z prawa humanitarnego zasada – po pierwsze nie szkodzić. Rozwinięciem tej reguły jest zasada, że organizacje i instytucje nie narażają dziecka na ryzyko krzywdy lub wykorzystania, czyli najpierw poznają własne środowisko i potencjalnie zagrożenia dla dzieci, a następnie starają się te zagrożenia uprzednio eliminować lub zmniejszyć prawdopodobieństwo ich zajścia. Dodatkowo, gdy organizacja ma wątpliwość co do bezpieczeństwa dziecka (niezależnie od miejsca i przyczyny ewentualnego niebezpieczeństwa), okoliczność ta powinna podlegać raportowaniu do właściwych organów.

Dwie wymienione zasady, które mają charakter podstawowy (i bardzo często prawny, o czym niżej) uległy rozwinięciu w szereg standardów ochrony dzieci. Do rozwoju standardów doszło w praktyce organizacji pozarządowych (głównie o zasięgu międzynarodowym – omówione w kolejnym punkcie), a także ciał należących do sfery władzy publicznej w różnych krajach. Przykładowo w Anglii, podmiotem odpowiedzialnym za całokształt regulacji zabezpieczających dzieci jest Departament Edukacji. Za praktyki *safeguarding'u* wobec dorosłych z tzw. grup wrażliwych odpowiada Departament Zdrowia i Opieki Społecznej. Na szczeblu lokalnym za rzeczony działania odpowiedzialne są lokalne służby opieki społecznej. Należy jednak pamiętać, że Anglia jest liderem działań ochronnych względem dzieci i posiada długą tradycję systemowego spojrzenia na problem ich krzywdzenia. Powyższe podstawowe zasady tj. prewencja i ochrona w kraju⁷ są często wzbogacane o założenia:

1. Wzmocnienia – organizacja/instytucja dąży do wspierania osób pokrzywdzonych i zachęcania ich do podejmowania własnych decyzji i świadomej zgody na podjęcie interwencji/dokonanie zgłoszenia faktu krzywdzenia odpowiednim organom;
2. Proporcjonalności – osoba, która zauważyła niepokojące oznaki podejmuje najmniej inwazyjną reakcję, ale jednak odpowiednią do zaobserwowanego ryzyka (przykładowo siniak na ciele zaobserwowany jednokrotnie nie wymaga interwencji policji, ale wymaga odnotowania i dalszej obserwacji dziecka);

7 Zasady *safeguarding'u* zostały wpisane w angielską legislację – *Care Act 2014* <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2014/23/contents/enacted>.

3. Partnerstwa – współpraca różnych podmiotów i służb (współpraca interdyscyplinarna) ma kluczową rolę w zapobieganiu, wykrywaniu i zgłaszaniu zaniedbań i nadużyć;
4. Odpowiedzialności – profesjonaliści są świadomi obowiązków raportowania, konieczności pogłębiania wiedzy w zakresie rozpoznawania krzywdzenia, co pozwoli im efektywnie realizować te obowiązki, a pokrzywdzeni są poinformowani, że ujawniona informacja o krzywdzeniu zostanie przekazana kompetentnym organom.

Spełnienie przez organizację/institucję zasad *safeguarding*'u musi być dokumentowane. Podmiot sprawujący pieczę nad dziećmi udowadnia spełnienie zasad, tworząc stosowne dokumenty – procedury lub polityki, które są znane całemu personelowi.

W Polsce praktyki *safeguarding*'u znane są pod nazwą „standardów ochrony dzieci” i ta nazwa została przyjęta na potrzeby niniejszej analizy jako adekwatna w kontekście ewentualnej, przyszłej polskiej regulacji zobowiązującej podmioty pracujące z dziećmi do wdrożenia standardów ich ochrony. Standardy promuje Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, prowadząc kampanie informacyjne i edukując profesjonalistów. Standardy w warunkach polskich są przyjmowane dobrowolnie – głównie przez placówki oświatowe i opiekuńcze. Standardy zaadaptowało dotąd ponad cztery tysiące placówek. Standardy zostały opracowane w oparciu o wzorce międzynarodowe. Ich aktualna treść z przeznaczeniem dla placówek edukacyjnych znajduje się w Załączniku nr 1.

3. Rola organizacji non-profit w budowaniu kultury organizacji bezpiecznych dla dzieci

Keeping Children Safe to międzynarodowa organizacja non-profit zarejestrowana w Wielkiej Brytanii, której misją jest ochrona dzieci. Organizacja posiada ponad dwudziestoletni dorobek pracy na rzecz wyznaczania standardów ochrony dzieci i wprowadzania ich w życie. Z dorobku organizacji czerpią zarówno państwa, które elementy standardów ochrony dzieci wprowadzają do ustawodawstwa jak i podmioty i organizacje, które dobrowolnie wprowadzają standardy ochrony dzieci do swojego funkcjonowania. Celem działania organizacji *Keeping Children Safe* jest towarzyszenie jednostkom i zespołom na całym świecie w ich drodze do budowania kultury organizacji bezpiecznej dla dzieci oraz promowanie tego podejścia wśród dzieci, rodzin, społeczności.

Międzynarodowe Standardy Ochrony Dzieci, dalej: Standardy ICS, wyznaczają wzorce ochrony dzieci i są przejawem należytej staranności organizacji w przestrzeganiu zasady „po pierwsze nie szkodzić dziecku”. Są odniesieniem do obowiązków określonych w Konwencji w zakresie ochrony dzieci przed wszelkimi formami nadużyć, zaniedbania, wyzysku i przemocy. Standardy ICS dotyczące bezpieczeństwa dzieci są uznawane m.in. przez brytyjski Departament Rozwoju Międzynarodowego (obecnie *Foreign, Commonwealth & Development Office* - FCDO), Komisję Europejską (KE), *United States Agency for International Development* (USAID) oraz ONZ .

Istnieją cztery uznane na całym świecie standardy ICS, które są powszechnie stosowane we wszystkich sektorach. Realizacja tych standardów pomaga organizacjom zadbać o to, aby ich personel, operacje i programy nie wyrządzały krzywdy dzieciom. Nie narażały ich na ryzyko krzywdzenia i wykorzystywania. Wszelkie obawy organizacji dotyczące bezpieczeństwa dzieci są zgłaszane odpowiednim władzom. Każdy standard określa kluczowe elementy, które należy wdrożyć, aby ochrona dzieci była w centrum zainteresowań organizacji.

Standard 1: Organizacja opracowuje politykę, która opisuje, jakie działania są podejmowane w celu zapobiegania krzywdzeniu oraz jak reagować na przypadki ujawnionego krzywdzenia. Standard jest spełniony gdy:

- polityka przyjęta w organizacji odzwierciedla prawo dzieci do ochrony przed nadużyciami i wyzyskiem, zgodnie z Konwencją o prawach dziecka,
- polityka jest zatwierdzona przez organ zarządzający organizacją i ma zastosowanie do wszystkich pracowników i współpracowników organizacji,
- polityka jest wdrożona, promowana i rozpowszechniana w organizacji,
- kadra zarządzająca ponosi odpowiedzialność za nadzór nad realizacją polityki.

Standard 2: Organizacja nakłada na pracowników i współpracowników jasne obowiązki i oczekiwania w zakresie bezpieczeństwa dzieci oraz wspiera w ich zrozumieniu i wykonywaniu. Standard jest spełniony gdy:

- w strukturze organizacji jest wyznaczona osoba, do której można zgłosić naruszenia polityki,
- kandydaci do pracy są sprawdzani w trakcie rekrutacji pod kątem przestrzegania zobowiązań wynikających z ochrony dzieci,

- w organizacji istnieją pisemne wytyczne dotyczące dopuszczalnych i niedopuszczalnych zachowań dorosłych wobec dzieci.

Standard 3: Organizacja tworzy środowisko bezpieczne dla dzieci poprzez wdrażanie procedur ochrony dzieci, które są stosowane w całej organizacji. Standard jest spełniony gdy:

- zobowiązania wynikające z polityki ochrony dzieci są zintegrowane z uregulowaniami prawnymi, dotyczącymi opieki społecznej i ochrony dzieci,
- organizacja prowadzi ocenę ryzyka związaną z ochroną dzieci i wdraża strategię ograniczania ryzyka,
- polityka przewiduje jasną ścieżkę reagowania i zgłaszania w przypadku naruszenia jej zasad.

Standard 4: Organizacja monitoruje i dokonuje przeglądu swoich środków ochronnych. Standard jest spełniony gdy:

- wdrażanie procedur ochrony dzieci jest regularnie monitorowane,
- postępy, wyniki i wyciągnięte wnioski są przedstawiane kluczowym interesariuszom,
- wdrożone zasady i praktyki są regularnie ewaluowane⁸.

4. Regulacje krajów pozaeuropejskich

a. Australia

Australia⁹ jest krajem związkowym (federalnym). Każdy ze stanów¹⁰ jest uprawniony do tworzenia własnego prawa. W przypadku, gdy prawo stanowe stoi w sprzeczności z prawem związkowym, pierwszeństwo uzyskuje to drugie¹¹. Prawo stanowe pozostaje bowiem niżej w hierarchii aktów prawnych, niż prawo związkowe. Stany są zobowiązane do zapewnienia zgodności z konstytucją swoich praw, nie są jednak zobowiązane zapewnić tej zgodności z aktami prawa

8 *Keeping Children Safe, Child Safeguarding Standards and how to implement them*, 2014, s. 12-39.

9 Formalnie Związek Australijski, *Commonwealth of Australia*, Sekcja 6 Konstytucji Związku Australijskiego z dnia 9 lipca 1900 roku, wersja polska, Konstytucje Świata, Kancelaria Sejmu 2014.

10 Stany Australii to: Nowa Południowa Walia, Australia Południowa, Australia Zachodnia, Tasmania, Queensland, Victoria oraz dwa terytoria funkcjonujące jak stany – Australijskie Terytorium Stołeczne oraz Terytorium Północne.

11 Sekcja 109 Konstytucji Związku Australijskiego.

międzynarodowego. W przypadku związania się przez Australię aktami prawa międzynarodowego umowa międzynarodowa musi być najpierw inkorporowana do prawa związkowego. Materia ochrony praw dzieci pozostaje jak dotąd w gestii prawa stanowego¹². Australia ratyfikowała Konwencję o Prawach Dziecka w 1990 r. Nie została ona jednak w pełni transponowana do prawa krajowego, o czym wielokrotnie pisał Komitet Praw Dziecka przy okazji cyklicznego przeglądu przestrzegania przez Australię Konwencji o Prawach Dziecka¹³. Część przepisów realizujących zapisy Konwencji rozsiada jest w różnych ustawach oraz w samej Konstytucji.

W 1986 r. powołano Komisję Praw Człowieka (dalej: Komisja), której uprawnienia dotyczą m.in. badania przypadków dyskryminacji, badania aktów prawnych i praktyk sprzecznych z prawami człowieka, w tym z prawami zapisanymi w aktach prawa międzynarodowego i rekomendowania odpowiedzialnym organom ewentualnych zmian w tym zakresie, inicjowania debaty publicznej na temat praw człowieka i wiele innych. Wszelkie zalecenia przyjęte przez Komisję nie mają jednak charakteru wiążącego¹⁴. W przypadku uznania przez Komisję, że doszło do naruszenia praw człowieka może ona wystosować raport informujący o stwierdzonym naruszeniu i przekazać go właściwemu Ministrowi. Sama Komisja od lat apeluje o przyjęcie ustawy o prawach człowieka na poziomie związkowym¹⁵. Stan Victoria oraz Australijskie Terytorium Stołeczne posiadają szczegółową legislację dotyczącą praw dzieci. Przepisy te wciąż jednak nie zapewniają pełnej zgodności ustawodawstwa z Konwencją.

W latach 2009-2010 rząd australijski przeprowadził narodowe konsultacje w zakresie praw człowieka¹⁶. W wyniku tych konsultacji najczęstszym postulatem było przyjęcie ustawy związkowej o prawach człowieka. W 2009 r. doszło do wydania Krajowych Ram Ochrony Dzieci

12 Sekcja 41 Konstytucji Związku Australijskiego a contrario <https://aifs.gov.au/resources/resource-sheets/australian-child-protection-legislation#:~:text=In%20Australia%2C%20state%20and%20territory,way%20such%20services%20are%20provided.>

13 Art. 44 ust. 1 b Konwencji.

14 Fakt ten wynika z uregulowań ustawy o Komisji, która przydaje jej uprawnienia konsultacyjne, inicjujące, badawcze – *Australian Human Rights Commission Act 1986*, dostępny: <https://www.legislation.gov.au/Details/C2019C00030>

15 Komisja powtarza swój postulat m.in. w raportach przedstawianych Komitetowi Praw Dziecka, ostatni raport Komisarza Praw Dziecka dostępny: https://human-rights.gov.au/our-work/childrens-rights/publications/report-un-committee-rights-child-2018?_ga=2.186041196.498811317.1657302744-709211959.1657302744

16 *National Human Rights Consultation.*

w Australii¹⁷. Dokument ten, opracowany przez rząd federalny, rządy stanowe oraz przedstawiciele sektora pozarządowego zawierał strategię ogólnokrajowej odpowiedzi na przypadki krzywdzenia i zaniedbania dzieci, podzieloną na trzyletnie plany zakładające osiągnięcie kamieni milowych po upływie każdego z okresów. Dokument miał charakter polityki publicznej skoncentrowanej wokół zagadnienia zdrowia publicznego. Pierwszy historycznie plan obowiązywał w latach 2009 – 2020. Nowy został wydany dla lat 2021 – 2031¹⁸ i wyznacza cztery grupy objęte szczególnym zainteresowaniem, tj.:

- dzieci i rodziny o wielu złożonych potrzebach,
- dzieci i młodzież aborygeńska oraz pochodząca z Wysp Cieśniny Torresa, które doświadczają niekorzystnej sytuacji lub są bezbronni,
- dzieci i młodzież i/lub rodzice/opiekunowie z niepełnosprawnością, którzy doświadczają niekorzystnej sytuacji lub są bezbronni,
- dzieci i młodzież, które doświadczyły przemocy i/lub zaniedbania, w tym dzieci przebywające w domach dziecka oraz młodzi ludzie opuszczający domy dziecka i na drodze do dorosłości;

oraz cztery cele strategiczne, czyli:

- opracowanie krajowego podejście do wczesnej interwencji i ukierunkowanego wsparcia dla dzieci i rodzin znajdujących się w trudnej lub niekorzystnej sytuacji,
- rozwiązanie problemu nadreprezentacji dzieci aborygeńskich i pochodzących z Wysp Cieśniny Torresa w procedurach ochrony dzieci,
- poprawa wymiany informacji, opracowywania i analizy danych,
- wzmocnienie sektora usług wsparcia skierowanych do dzieci i ich rodzin oraz potencjału pracowników.

W 2013 r. Australia powołała po raz pierwszy Komisarza Praw Dziecka w ramach Komisji Praw Człowieka. Komisarz nie ma uprawnień do badania spraw indywidualnych dzieci.

W listopadzie 2012 r. doszło do powołania Królewskiej Komisji ds. badania przypadków wykorzystywania seksualnego dzieci. Komisję tę powołano na skutek szeregu doniesień o przestępstwach seksualnych popełnianych na szkodę dzieci na przestrzeni lat w różnych

¹⁷ *National Framework for Protecting Australia's Children 2009–2020.*

¹⁸ *The National Framework for Protecting Australia's Children 2021 – 2031*, dostępny: https://www.dss.gov.au/sites/default/files/documents/12_2021/dess5016-national-framework-protecting-childrenaccessible.pdf.

wspólnotach o charakterze kościelnym i wyznaniowym. Komisja działała w latach 2012–2017, składała się z sześciu komisarzy powołanych przez każdy ze stanów. Celem Komisji było zbadanie instytucjonalnej odpowiedzi na przypadki i podejrzenia wykorzystywania seksualnego dzieci. Komisja miała w szczególności sprawdzić¹⁹:

1. Co instytucje i rządy (stanowe oraz federalne) powinny zrobić, by lepiej chronić dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym i podobnymi niebezpieczeństwami występującymi w kontekście instytucjonalnym?
2. Co instytucje oraz rządy powinny zrobić, aby wypracować najlepsze praktyki w zakresie zachęcania do zgłaszania i reagowania na zgłoszenia o zarzutach, incydentach lub zagrożeniach związanych z wykorzystywaniem seksualnym dzieci?
3. Co należy zrobić, aby wyeliminować lub ograniczyć istniejące obecnie przeszkody dla właściwego reagowania na wykorzystywanie seksualne dzieci?
4. Co instytucje i rządy powinny zrobić, aby usunąć lub złagodzić skutki przeszłego i przyszłego wykorzystywania seksualnego dzieci, w szczególności w zakresie zapewnienia zadośćuczynienia dla pokrzywdzonych, właściwych procedur zgłaszania takich czynów oraz usług wsparcia?

W trakcie swojej pracy Komisja:

- odebrała 42 041 telefonów,
- otrzymała 25 964 listów i maili,
- przeprowadziła 8013 niepublicznych wysłuchań,
- 2575 razy przekazała sprawę innym organom – w tym policji.

W swoich działaniach Komisja miała:

1. zbadać doświadczenia osób bezpośrednio lub pośrednio dotkniętych wykorzystywaniem seksualnym dzieci i powiązanymi z tym kwestiami w kontekście instytucjonalnym oraz zapewnić im możliwość dzielenia się swoimi przeżyciami w bezpieczny sposób, pamiętając jednocześnie, że wiele z tych osób doznało poważnej traumy i może potrzebować wsparcia;
2. skoncentrować się na wypracowaniu zaleceń systemowych, pamiętając jednak, że w trakcie pracy Komisji dojdzie do ujawnienia indywidualnych przypadkach i może zaistnieć potrzeba skierowania tych spraw do odpowiednich władz;

19 *Terms of reference* (zakres zadań Komisji) <https://www.childabuseroyalcommission.gov.au/terms-reference>.

3. przeanalizować adekwatność i stosowność reakcji instytucji i ich władz na zgłoszenia i informacje o zarzutach, incydentach lub zagrożeniach związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci w kontekście instytucjonalnym;
4. wypracować zmiany w prawie, polityce, praktykach i systemach, które na przestrzeni lat poprawiły zdolność instytucji i rządów do lepszej ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym w kontekście instytucjonalnym oraz usprawniły sposób reagowania na takie przypadki.

W wyniku badania przez Komisję powstał raport, wydany 15 grudnia 2017 r.²⁰ (poprzedzony wydanymi we wcześniejszych latach raportami częściowymi). W raporcie wskazano ponad 400 rekomendacji. Wśród rekomendacji znalazło się powołanie krajowego biura ds. bezpieczeństwa dzieci (powołane w 2018 r. jako niezależna agencja rządowa) oraz uczynienie wszystkich instytucji odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo dzieci. Zgodnie z drugim postulatem każdy podmiot zajmujący się pracą z dziećmi i usługami na ich rzecz (Załącznik nr 2) powinien wdrożyć standardy bezpieczeństwa dzieci. Odpowiedzialność za wdrożenie standardów została zdywersyfikowana. Rządy poszczególnych stanów zostały zobowiązane do wprowadzenia praw, które w obrębie ich jurysdykcji nałożą na instytucje pracujące z dziećmi obowiązek spełnienia standardów bezpieczeństwa dzieci oraz do ustanowienia instytucji kontrolujących przestrzeganie tych standardów. Rząd związkowy został zobowiązany do zapewniania, że wszystkie podmioty pracujące na rzecz rządu federacyjnego (w tym rządowe agencje) wykonujące pracę związaną z dziećmi będą przestrzegać standardów. Dodatkowo rząd federacyjny został zobowiązany do ewaluacji standardów bezpieczeństwa dzieci. Podkreślono, że w tworzeniu ich treści powinny mieć udział dzieci i młodzież.

Komisja wskazała, że podmioty wykonujące pracę związaną z dziećmi powinny przestrzegać następujących dziesięciu standardów bezpieczeństwa dzieci (rozwiniecie standardów w Załączniku nr 3 wraz z oryginalnym ich brzmieniem):

1. Bezpieczeństwo dzieci jest wbudowane w sposób przywództwa, zarządzania oraz kulturę instytucji.
2. Dzieci uczestniczą w podejmowaniu decyzji ich dotyczących i są traktowane poważnie.
3. Rodziny i społeczności są poinformowane i zaangażowane.

²⁰ Pełna treść raportu z rekomendacjami https://www.childabuseroyalcommission.gov.au/sites/default/files/final_report_-_recommendations.pdf.

4. Zachowuje się zasadę równości i uwzględnia zróżnicowane potrzeby
5. Osoby pracujące z dziećmi są odpowiednie do tej pracy oraz otrzymują wsparcie.
6. Procedury reagowania na skargi dotyczące wykorzystywania seksualnego dzieci są skoncentrowane na ich dobru.
7. Personel jest wyposażony w wiedzę, umiejętności i wrażliwość, potrafi zapewnić dzieciom bezpieczeństwo dzięki ciągłemu kształceniu i szkoleniu.
8. Środowisko fizyczne i internetowe organizacji jest skonstruowane w sposób minimalizujący możliwość wystąpienia nadużyć.
9. Wdrażanie Standardów Bezpieczeństwa Dzieci podlega stałej ewaluacji.
10. Polityki i procedury dokumentują, w jaki sposób instytucja jest bezpieczna dla dzieci.

W 2018 r. doszło do sformułowania Krajowych Wytycznych w zakresie Organizacji Bezpiecznych dla Dzieci²¹, wypracowanych przez Radę Rządów Australii – czyli międzyrządowe forum składające się z władz federalnych, władz stanowych oraz związku władz lokalnych, decydujące w ważnych sprawach o znaczeniu narodowym. Wytyczne zostały stworzone w oparciu o zalecenia Komisji, opinię australijskiego Rzecznika Praw Dziecka (Komisarza Praw Dzieci) oraz opracowanych w 2005 r. Krajowych Ram dla Stworzenia Środowisk Bezpiecznych dla Dzieci – są więc zbliżone w treści do wszystkich powyższych dokumentów. Wytyczne charakteryzuje podejście oparte na prawach dziecka. Ich treść jest jednak na tyle ogólna, aby umożliwić ich wdrożenie w wielu organizacjach, które różni przedmiot działania, wielkość, jak i doświadczenie. Krajowe Wytyczne brzmią następująco:

1. Bezpieczeństwo i dobrostan dzieci są wbudowane w przywództwo, zarządzanie i kulturę organizacji.
2. Dzieci i młodzież są poinformowani o przysługujących im prawach, uczestniczą w podejmowaniu decyzji, które ich dotyczą, a ich zdanie jest traktowanie poważnie.
3. Rodziny i społeczności są poinformowane i zaangażowane w promowanie bezpieczeństwa i dobrostanu dzieci.
4. W polityce i praktyce popierana jest zasada równości i respektowane są zróżnicowane potrzeby różnych osób.

21 *Child Safe Organisations National Principles*, dostępny: <https://humanrights.gov.au/sites/default/files/National%20Principles%20for%20Child%20Safe%20Organisations.pdf>.

5. Osoby pracujące z dziećmi i młodzieżą są odpowiednie do tej roli i wspierane, by w praktyce przestrzegały wartości związanych z bezpieczeństwem i dobrostanem dzieci.
6. Procedury dotyczące zgłaszania skarg i problemów są zbudowane z uwzględnieniem centralnej roli dziecka.
7. Pracownicy i wolontariusze dzięki ciągłej edukacji i szkoleniom są wyposażeni w wiedzę, umiejętności i świadomość, jak zapewnić bezpieczeństwo dzieciom i młodzieży.
8. Środowisko fizyczne i internetowe organizacji promuje bezpieczeństwo i dobrostan dzieci i młodzieży, jednocześnie minimalizując możliwość doznania przez nie krzywdy.
9. Wdrażanie krajowych wytycznych dotyczących bezpieczeństwa dzieci jest regularnie weryfikowane i udoskonalane.
10. Polityki i procedury wymuszają udokumentowanie tego, w jaki sposób organizacja jest bezpieczna dla dzieci i młodzieży.

Australia, w prawie stanowionym o charakterze federalnym, nie posiada aktualnie zapisanego obowiązku przestrzegania standardów bezpieczeństwa dzieci przez organizacje, czy instytucje. Jedyne źródłem tego obowiązku są wytyczne, które należy traktować jako dokument polityki publicznej. Zobowiązanie do postępowania zgodnie z wytycznymi zostało przyjęte przez rządy wszystkich stanów poprzez złożenie podpisu przez szefów tychże rządów, wchodzących w skład Rady Rządów Australii. W chwili obecnej dla podmiotów prywatnych (także na poziomie poszczególnych stanów) standardy mają charakter nieobowiązkowy, trwają prace nad stworzeniem stosownej i jednolitej legislacji.

Stan Victoria, jako jedyny, już posiada odrębną regulację wprowadzającą obowiązek prawny przestrzegania standardów bezpieczeństwa dzieci przez wybrane podmioty – zapisany w ustawie *Child Wellbeing and Safety Act 2005*²². Australijskie Terytorium Stołeczne, które posiada, podobnie jak Victoria, obszerną legislację dotyczącą praw dzieci przerwało prace nad ustawą o standardach z uwagi na pandemię koronawirusa.

Podmioty zobowiązane do przestrzegania standardów według prawa stanu Victoria podzielone zostały na dwie główne kategorie. Do kategorii pierwszej należą szkoły, podmioty medyczne oraz inne, korzystające ze środków publicznych – m.in. świadczące usługi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, leczenia uzależnień, na rzecz matek i dzieci oraz inne (w sumie 27). Kategoria druga to podmioty o charakterze religijnym, organizacje młodzieżowe, organizacje pozarządowe,

22 Dostępny: <https://content.legislation.vic.gov.au/sites/default/files/2022-03/05-83aa035%20authorised.pdf>.

podmioty świadczące m.in. usługi transportowe, fotograficzne dla dzieci, organizatorzy kolonii i obozów. Stan po raz pierwszy ustanowił obowiązkowe standardy w roku 2016. Zostały one zmodyfikowane – zmiany weszły w życie w lipcu 2022 r., a organizacje i instytucje miały dwanaście miesięcy na dostosowanie się do nowych zasad. Wybrane przepisy prawa stanu Victoria obligujące do posiadania standardów bezpieczeństwa dzieci w dwóch wersjach językowych stanowią Załącznik nr 4. Aktualnie jest jedenaście standardów bezpieczeństwa dzieci w stanie Victoria, są to standardy zapisane w Krajowych Wytycznych, wzbogacone o jeden (pierwszy) standard o następującej treści: „Organizacje zapewniają środowisko bezpieczne kulturowo, w którym zróżnicowane i wyjątkowe tożsamości i doświadczenia dzieci i młodzieży aborygeńskiej są szanowane i doceniane”.

Poprzednio obowiązujących standardów było siedem i brzmiały, jak poniżej:

1. Organizacja opracowuje strategię utrwalania kultury bezpieczeństwa dzieci, w tym poprzez odpowiednie zmiany w zakresie przywództwa.
2. Organizacja przyjmuje politykę bezpieczeństwa dzieci lub deklarację zaangażowania w bezpieczeństwo dzieci.
3. Organizacja przyjmuje kodeks postępowania, który ustanawia jasne oczekiwania dotyczące właściwego zachowania w stosunku do dzieci.
4. Organizacja odpowiednio dobiera, nadzoruje i szkoli personel oraz podejmuje inne praktyki z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi w celu zmniejszenia ryzyka wykorzystywania dzieci przez nowych i obecnych pracowników.
5. Organizacja opracowuje procedury dotyczące reagowania i zgłaszania podejrzeń dotyczących wykorzystywania dzieci.
6. Organizacja wdraża strategię identyfikowania i ograniczania lub eliminowania zagrożeń związanych z wykorzystywaniem dzieci.
7. Organizacja wdraża strategię w zakresie promowania uczestnictwa dzieci w procesach decyzyjnych ich dotyczących i upodmiotowienia dzieci.

Podmiotem upoważnionym do sprawdzania przestrzegania standardów jest stanowa Komisja ds. Dzieci i Młodzieży. W przypadku podejrzenia, że podmiot może nie przestrzegać Standardów Bezpieczeństwa Dzieci, Komisja wzywa go do przedstawienia dokumentu/ów, które pozwolą jej ocenić, czy tak jest w istocie.

Z kolei, w przypadku nabrania przekonania, że podmiot nie przestrzega Standardów Bezpieczeństwa Dzieci, Komisja może skierować do

niego wezwanie do przestrzegania standardów, zawierające omówienie koniecznych do przedsięwzięcia kroków, aby uznać, że podmiot działa zgodnie ze standardami. Każde z wezwań zawiera termin do podjęcia wymaganej przez Komisję aktywności.

W przypadku niedotrzymania wskazanego terminu przez podmiot obowiązany, Komisja może wystąpić do organów zwierzchnich o podjęcie odpowiednich kroków (wynikających z przepisów prawa, ale też np. umowy lub partnerstwa), które wymuszają zastosowanie się do wezwań Komisji. Komisja może też wystąpić do sądu o stwierdzenie, że podmiot zobowiązany nie zastosował się do obu rodzajów wezwań i z tego tytułu powinien zapłacić karę finansową. Orzekając o karze sąd bierze pod uwagę wielkość podmiotu, powagę naruszenia (w tym to, czy było zamierzone) oraz wpływ ewentualnej kary na funkcjonowanie podmiotu. Władze stanowe opublikowały szczegółową instrukcję, w jaki sposób uczynić organizację/instytucję bezpieczną dla dzieci poprzez spełnienie standardów. Nawet w przypadku niewypełnienia standardów podmiot ma szansę poprawy, dodatkowo otrzymuje zindywidualizowaną instrukcję, jak to zrobić. Kara jako środek oddziaływania pojawia się dopiero, gdy wszystkie wcześniejsze środki zawiodły.

Regulacja stanu Victoria oparta jest na założeniu, że nadrzędnym celem jest, aby standardy były wprowadzone i przestrzegane. Cel ten wyprzedza ewentualną odpowiedzialność prawną podmiotów, które zaniechały wprowadzenia standardów. Konsekwencje prawne zostaną wdrożone dopiero, gdy podmiot nie dostosuje się do zachowania zgodnego z prawem, pomimo zindywidualizowanego wezwania. Ustawodawca stanu Victoria zakłada też stałą ewaluację standardów.

Niezależnie od obowiązku przyjęcia standardów bezpieczeństwa dzieci w organizacjach, który jak dotąd w większości stanów jest jedynie dobrą praktyką, bez zapisania jej w prawie stanowionym, każdy ze stanów posiada prawa dotyczące dwóch podstawowych zasad zapewnienia bezpieczeństwa dzieci, omówionych we wstępie niniejszej analizy. Sprawdzenie potencjalnych pracowników i współpracowników pod kątem ich bezpieczeństwa dla dzieci, z którymi będą mieli styczność została uregulowana w ten sposób, że osoba chcąca podjąć pracę lub wolontariat związany z kontaktem z dziećmi (lub w przypadku niektórych stanów/terytoriów – z osobami z grup szczególnie wrażliwych na krzywdę) musi zarejestrować się w WWVP (*Working with Vulnerable People Background Checks*) lub WWCC (*Working with Children Checks*). Osoba, która nie dokona rejestracji, a także pracodawca dopuszczający osobę bez rejestracji popełnia wykroczenie. W trakcie rejestracji dokonywane jest sprawdzenie karalności osoby lub faktu, czy toczą się

wobec niej postępowania karne. W zależności od rezultatu będzie możliwe jej zarejestrowanie, zarejestrowanie z ograniczeniami lub odmowa rejestracji. Rejestracja jest formą zezwolenia na wykonywanie pracy/wolontariatu związanych z dziećmi.

Tabela 1. PRAWNE OBOWIĄZKI DOTYCZĄCE WERYFIKACJI KANDYDATÓW DO PRACY I WOLONTARIATU W AUSTRALII

L.p.	Stan/Terytorium*	Kto podlega sprawdzeniu?	Co jest sprawdzane?
1.	Australijskie Terytorium Stołeczne	Każda osoba powyżej 16 roku życia, która częściej niż sporadycznie angażuje się w aktywność związaną z kontaktem z osobami szczególnie wrażliwymi (dziećmi, ale też np. dorosłymi z niepełnosprawnościami).	Skazania, zarzuty dotyczące przestępstw seksualnych, przestępstw z użyciem przemocy, przestępstw posiadania narkotyków, przestępstw związanych z oszustwem, przestępstwa przeciwko zwierzętom, przestępstwa drogowe. Sprawdzane są także sprawy, gdzie kara została wykonana, a także przypadki, gdy postępowanie zakończyło się bez wydania wyroku. Dodatkowo sprawdza się orzeczenia opiekuńcze wydane względem dziecka osoby sprawdzanej.
2.	Nowa Południowa Walia	Każda osoba powyżej 18 roku życia, która podejmuje się pracy lub wolontariatu związane z nieincydentalnym kontaktem z dziećmi.	Sprawy karne, w tym niezakończone i umorzone oraz sprawy nieletnich, dotyczące przestępstw seksualnych, napaści, niegodziwego traktowania oraz przemocy psychicznej względem dziecka.
3.	Terytorium Północne	Każda osoba powyżej 14 roku życia zatrudniona lub pracująca jako wolontariusz w podmiotach związanych z dziećmi w sposób stały (dłużej niż 30 dni).	Kartoteki policyjne, informacje o poszczególnych czynach są ewentualnie pogłębiane oraz sprawy dyscyplinarne.
4.	Queensland	Każda osoba powyżej 18 roku życia angażująca się w czynności wolontariackie związane z dziećmi powyżej 7 dni w roku oraz osoba wykonująca zawód związany z dziećmi.	Kartoteki policyjne, zarzuty i skazania, fakt, czy osoba nie znajduje się w rejestrze sprawców, postępowania dyscyplinarne przed samorządami zawodowymi.
5.	Południowa Australia	Każda osoba wykonująca pracę, w ramach której, w toku zwykłych obowiązków ma lub może mieć kontakt z dziećmi lub prowadząca taką działalność, także wolontariusz jeżeli wykonuje takie aktywności powyżej 7 dni w roku, w tym osoba powyżej 14 roku życia.	Skazania i sprawy, w których postawiono zarzuty, w tym sprawy niezakończone skazaniem, orzeczenia w przedmiocie opieki nad dzieckiem.

* W zestawieniu nie uwzględniono Terytorium Jervis Bay ponieważ na tym terenie obowiązują prawa i przepisy Australijskiego Terytorium Stołecznego.

6.	Tasmania	Osoba powyżej 16 roku życia, która pracuje z dziećmi poniżej 18 roku życia lub wykonuje wolontariat, a kontakt z dziećmi jest częstszy niż incydentalny.	Sprawy, w których postawiono zarzuty, skazania oraz sprawy niezakończone skazaniem, dotyczące wszystkich rodzajów przestępstw.
7.	Victoria	Osoba powyżej 18 roku życia, która pracuje lub wykonuje wolontariat, a jej kontakt z dziećmi (włączając kontakt elektroniczny) jest częstszy niż incydentalny, w tym osoby pełniące posługę religijną.	Kartoteki policyjne w zakresie poważnych przestępstw seksualnych, związanych z narkotykami bądź z użyciem przemocy, orzeczenia organów dyscyplinarnych, rejestr sprawców przestępstw na tle seksualnym, wyłączenia z pracy z dziećmi orzeczone w przeszłości. Brana jest pod uwagę każda forma zakończenia postępowania karnego, w tym orzeczenia o braku winy np. z powodu niepoczytalności.
8.	Zachodnia Australia	Każda osoba, z wyłączeniem dzieci (wolontariusz lub inna forma nieodpłatnej pracy osoby poniżej 18 roku życia), pracująca lub mająca zostać zatrudniona (w tym na zasadzie wolontariatu) do pracy związanej z dziećmi.	Kryminalna historia danej osoby, badana na podstawie różnych źródeł, włączając rejestry policyjne, wszystkie skazania, orzeczenia wobec osoby poniżej 18 roku życia, sprawy zakończone brakiem skazania z różnych przyczyn, a także sprawy w toku.

Źródło: opracowanie własne

Drugim podstawowym obowiązkiem, który przewiduje legislacja każdego ze stanów Australii jest powinność raportowania podejrzenia krzywdzenia dzieci. Zakres obowiązku zgłaszania przypadków działania na szkodę dzieci jest szerszy niż w Polsce, gdzie powszechny obowiązek prawny zgłoszenia dotyczy m.in. możliwości popełnienia wykorzystania seksualnego osoby poniżej 15 roku życia, zgwałcenia, seksualnego wykorzystania bezradności lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 240 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny - Dz. U. z 2022 r. poz. 1138). Podobnie jak w Polsce, osoby zgłaszające nie muszą mieć dowodów popełnienia czynu na szkodę dziecka, wystarczy uzasadnione okolicznościami przekonanie. Nawet jeżeli zgłoszenie okaże się nieuzasadnione osoby takie chronione są przed odpowiedzialnością prawną, o ile nie dokona zgłoszenia w złej wierze. Za niedopełnienie obowiązku grozi sankcja karna, jej zakres różni się w zależności od stanu.

Obowiązek raportowania na poziomie federacyjnym ustanowiono ustawą *Family Law Act 1975*. Obowiązek został nałożony na personel sądów rodzinnych, ale także m.in. na arbitrów, specjalistów od mediacji rodzinnych, osoby prowadzące poradnictwo rodzinne oraz niezależnych prawników. Zgłoszenie działania na szkodę dziecka powinno mieć miejsce do właściwego organu ochrony dzieci.

Tabela 2. PRAWNY OBOWIĄZEK RAPORTOWANIA PRZESTĘPSTW NA SZKODĘ DZIECI W AUSTRALII

l.p.	Stan/terytorium	Podmioty odpowiedzialne za raportowanie	Co podlega raportowaniu?
1.	Australijskie Terytorium Stołeczne	Lekarz, dentysta, pielęgniarka, położna, psycholog, duchowny, nauczyciel, psycholog, inna osoba, która w związku ze swoimi obowiązkami zawodowymi dostarcza usług na rzecz dzieci.	Podejrzenie wykorzystywania seksualnego oraz spowodowania u dziecka obrażeń fizycznych.
2.	Nowa Południowa Walia	Psycholog, duchowny, osoba która w ramach swoich obowiązków świadczy m.in., na rzecz dzieci (choć nie tylko) usługi z zakresu opieki zdrowotnej, edukacji, wymiaru sprawiedliwości, zamieszkania, opieki społecznej oraz osoby pełniące funkcje kierownicze w podmiotach dostarczających dzieciom powyższych usług.	Podejrzenie, że dziecko może podlegać znaczącemu krzywdzeniu (pod pojęciem krzywdzenia rozumie się zarówno wykorzystywanie seksualne, jak też przemoc fizyczną, psychiczną, zaniedbanie i wystawienie na przemoc domową).
3.	Terytorium Północne	Każda osoba, z osobno uregulowanym dodatkowym obowiązkiem dotyczącym pracowników medycznych.	Podejrzenie przemocy fizycznej, wykorzystania seksualnego, przemocy psychicznej, zaniedbanie, wystawienie na przemoc domową (dziecko świadkiem przemocy); pracownicy medyczni posiadają osobny obowiązek zgłaszania przypadków wykorzystania
4.	Queensland	Pracownicy szkoły, pracownicy publicznych usług opiekuńczych, lekarze, pielęgniarki, nauczyciele.	Obowiązek uregulowany został w trzech aktach prawnych, pracownicy szkoły mają obowiązek zgłaszania podejrzenia wykorzystania seksualnego, pozostałe podmioty dodatkowo przemocy fizycznej.
5.	Południowa Australia	Lekarze, farmaceuci, pielęgniarki, dentyści, psycholodzy, funkcjonariusze policji, pracownicy socjalni, duchowni, pracownicy lub wolontariusze organizacji utworzonej dla celów religijnych, nauczyciele zatrudnieni w szkole lub w przedszkolu, pracownicy lub wolontariusze w organizacji, która zapewnia opiekę zdrowotną, społeczną, edukację, zajęcia sportowe lub rekreacyjne, opiekę nad dziećmi lub usługi mieszkaniowe - którzy bezpośrednio świadczą powyższe usługi na rzecz dzieci lub zarządzają takim podmiotem.	Przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, zaniedbanie, wykorzystanie seksualne.

6.	Tasmania	Lekarze, pielęgniarki, dentyści, higieniści dentyści, policjanci, psychologowie, kuratorzy sądowi, kierownictwo i nauczyciele wszystkich instytucji edukacyjnych w tym przedszkoli, osoby sprawujące opiekę nad dziećmi, duchowni, osoby zatrudnione w podmiotach publicznych zapewniających opiekę zdrowotną, społeczną, edukacyjną, opiekę nad dziećmi lub usługi mieszkaniowe skierowane choć częściowo do dzieci, a także zatrudnione w organizacji, która otrzymuje jakiegokolwiek fundusze publiczne na świadczenie takich usług.	Podejrzenie przemocy fizycznej, wykorzystania seksualnego, przemocy psychicznej, zaniedbanie, wystawienie na przemoc domową (dziecko świadkiem przemocy).
7.	Victoria	Lekarze, pielęgniarki, położne, nauczyciele, nauczyciele wczesnoszkolni lub przedszkolni, funkcjonariusze policji, osoby pełniące posługę religijną, pracownicy opieki poza miejscem zamieszkania dziecka (z wyłączeniem dobrowolnych opiekunów zastępczych i rodzinnych), pracownicy placówek wczesnej edukacji, pracownicy wymiaru sprawiedliwości w zakresie postępowania w sprawach nieletnich, psychologowie.	Przemoc fizyczna i wykorzystywanie seksualne, jeżeli osoba zobowiązana ma podstawy przypuszczać, że rodzic nie ochronił lub nie ochroni dziecka przed doznaniem krzywdy.
8.	Zachodnia Australia	Lekarze, pielęgniarki położne, nauczyciele, policjanci.	Wykorzystanie seksualne.
		Doradcy i konsultanci rodzinni, praktycy zajmujący się rozwiązywaniem sporów rodzinnych, arbitrzy, niezależni prawnicy reprezentujący interesy dziecka.	Wykorzystanie seksualne, przemoc fizyczna, zaniedbanie, przemoc psychiczna, w tym bycie narażonym na obserwowanie przemocy domowej.

Źródło: opracowanie własne

b. Nowa Zelandia

Nowa Zelandia to państwo wyspiarskie położone na południowo-zachodnim Pacyfiku. Składa się z dwóch głównych wysp (Północnej i Południowej) oraz szeregu mniejszych, w tym wyspy Stewart i wysp

Chatham. Terytorium Nowej Zelandii dzieli się na 16 regionów oraz miasta i okręgi. Wyspy Chatham stanowią oddzielny okręg, niewłączony do żadnego regionu. Nowa Zelandia jest monarchią konstytucyjną o parlamentarno-gabinetowym systemie rządów, członkiem brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Suwerenem Nowej Zelandii jest aktualny monarcha Wielkiej Brytanii, którego reprezentuje Gubernator Generalny. Władzę wykonawczą sprawuje rząd (*government*), na którego czele stoi premier. Premier powołuje i odwołuje ministrów. Strukturę i zadania samorządu terytorialnego w Nowej Zelandii reguluje Ustawa o samorządzie lokalnym z 2002 r.²³.

Wprowadzona w 2014 r. Ustawa o dzieciach była częścią pakietu zmian mających na celu ochronę i poprawę dobrostanu dzieci narażonych na zagrożenia. Ten pakiet zmian obejmował wprowadzenie:

- Ustawy o dzieciach z 2014 r.;
- poprawki do Ustawy o dzieciach, młodzieży i ich rodzinach z 1989 r.

Odpowiedzialność za ochronę dzieci i poprawę ich dobrostanu ponoszą szefowie sześciu departamentów rządowych: Policji Nowej Zelandii, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Rozwoju Społecznego i Ministerstwa ds. Dzieci (*Oranga Tamariki*)²⁴.

Za kluczowe rozwiązanie wynikające z ustawy należy uznać wprowadzenie obowiązku wdrażania polityk ochrony dzieci oraz kontroli bezpieczeństwa (przesiewowej i weryfikacyjnej) każdej osoby pracującej z dziećmi w ramach sektora rządowego i samorządowego. Wobec osób, które mogą stanowić zagrożenie wprowadzono zakaz pracy z dziećmi. W celu wdrożenia rozwiązań wynikających z Ustawy o dzieciach, tworzenia kultury opartej na ochronie praw dziecka i dbaniu o dobrostan dzieci narażonych na zagrożenia, agencje odpowiedzialne za ochronę dzieci wydały wytyczne dotyczące poszczególnych sektorów.

Ustawa o dzieciach nałożyła na agencje działające na rzecz dzieci obowiązek opracowania planu działania (strategii działania na rzecz dobrostanu dzieci i młodzieży), który określi zasady współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za ochronę praw dzieci. Kluczowy dokument, który zapewnia współpracę podmiotów odpowiedzialnych za prawa dzieci, to Plan Działania Oranga Tamariki (*Oranga Tamariki*

23 M. Swora, Państwo kontraktujące, reforma sektora państwowego w Nowej Zelandii, *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, z. 4, 2015, s. 149-151.

24 W systemie ochrony dzieci w Nowej Zelandii jest powołane Ministerstwo ds. Dzieci – *Oranga Tamariki*.

Action Plane). Dokument przyjęto w 2019 r. W preambule dokumentu wskazano, że jego celem jest dążenie do tego, by Nowa Zelandia była miejscem, w którym wszystkie dzieci i młodzi ludzie są kochani, pewni siebie, szczęśliwi, zdrowi i mają możliwość pełnego wykorzystania swojego potencjału.

Plan Działania Oranga Tamariki wprowadza wspólną odpowiedzialność i ramy monitorowania w agencjach odpowiedzialnych za dzieci. Plan działania łączy wszystkie agencje, na rzecz wspierania kluczowych zmian w doświadczeniach dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i społeczności. Stymuluje działania mające na celu poprawę dobrostanu dzieci. Jest ustawowym mechanizmem odpowiedzialności, który wymaga od dyrektorów naczelnych agencji zajmujących się dziećmi współpracy w celu promowania najlepiej pojętego interesu i całościowego dobrostanu dzieci i młodzieży o najwrażliwszych potrzebach („populacje priorytetowe”). W Planie opracowano działania mające na celu stymulowanie współpracy między agencjami w sposób oparty na dowodach, społecznościach oraz głosach i potrzebach dzieci, młodzieży. Działania zostały podzielone na cztery kategorie:

- zbieranie danych na temat potrzeb dzieci;
- zaspokojenie kluczowych potrzeb dzieci i młodzieży;
- aktywna profilaktyka prowadzona przez społeczność, regiony, wspierana centralnie;
- wszystkie agencje powinny nadać najwyższy priorytet potrzebom dzieci, młodzieży i ich rodzin, zanim problemy i wyzwania nabiorą jeszcze większego wpływu na ich dobrostan²⁵.

Ustawa o dzieciach w części poświęcona jest Polityce ochrony dzieci. W ustawie wskazano, że celem tej części jest wprowadzenie do systemu polityk ochrony dzieci, które muszą zawierać postanowienia dotyczące identyfikacji i zgłaszania przypadków wykorzystywania i zaniedbywania dzieci. Obowiązek przyjęcia polityk nałożono na wyznaczone agencje państwowe, rady DHBS²⁶, rady szkolne oraz niektóre osoby fizyczne, z którymi służby lub zarządy zawierają umowy lub porozumienia o finansowaniu usług dla dzieci.

Do agencji państwowych, które są zobowiązane do posiadania polityki ochrony dzieci należą: Ministerstwo Biznesu, Innowacji i Zatrudnienia, Ministerstwo Edukacji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo

25 *Oranga Tamariki Action Plan*, 2019, s. 2-9, <https://www.orangatamariki.govt.nz/assets/Uploads/About-us/New-ways-of-working/OTAP/Oranga-Tamariki-Action-Plan.pdf>.

26 Okręgowa Rada ds. Zdrowia (*District Health Board – DHB*) organizacja powołana na podstawie Ustawy o zdrowiu publicznym i niepełnosprawności z 2000 r.

Sprawiedliwości, Ministerstwo Rozwoju Maorysów, Ministerstwo Rozwoju Społecznego, Policja Nowej Zelandii.

Zgodnie z Ustawą o dzieciach każda polityka ochrony dzieci musi mieć zastosowanie do świadczenia usług dla dzieci przez służbę, radę lub niezależną osobę, która przyjmuje politykę. Usługi dla dzieci zdefiniowano jako: usługi świadczone na rzecz 1 lub więcej dzieci, usługi świadczone dorosłym mieszkającym w gospodarstwach domowych, w których znajduje się jedno lub więcej dzieci, które wpływają lub mogą znacząco wpływać na jeden lub więcej aspektów dobrostanu tych dzieci.

Polityka powinna być sporządzona w formie pisemnej. W treści polityki powinny znaleźć się postanowienia dotyczące identyfikacji i zgłaszania przypadków wykorzystywania i zaniedbywania dzieci zgodnie z *Oranga Tamariki Act 1989* polityka może zawierać również elementy fakultatywne, które podmiot ją tworzący uzna za istotne. W Ustawie o dzieciach zastrzeżono, że polityka ochrony dzieci nie tworzy reguł prawnych, nie jest podstawą do dochodzenia na jej podstawie praw w sądzie, nie ogranicza uprawnień decyzyjnych osoby zarządzającej danym podmiotem, nie wpływa na interpretację jakiegokolwiek aktu prawnego lub przepisu prawa.

Wprowadzenie polityk ochrony dzieci ma wspierać kulturę ochrony dzieci. Organizacje, w których panuje kultura ochrony dzieci, to takie, w których:

- podejmowanie decyzji jest skoncentrowane na dziecku;
- istnieją normy organizacyjne powodujące, że pracownicy konstruktywnie reagują na złe praktyki oraz czują, że mogą podnosić kwestie budzące niepokój bez obawy przed odwetem;
- pracują nad ciągłym doskonaleniem swoich praktyk ochrony dzieci;
- uznają znaczenie wczesnej interwencji;
- popierają zasadę stosowania najmniej inwazyjnej interwencji niezbędnej do ochrony dzieci;
- obawy o bezpieczeństwo dzieci są traktowane poważnie, a reakcja jest podejmowana bez zbędnej zwłoki;
- istnieją jasne zasady i procedury, które są dostępne dla personelu;
- pracownicy przechodzą szkolenia, których potrzebują, aby odpowiadać na potrzeby dzieci min. dotyczące identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci, podejmowania interwencji na rzecz dziecka krzywdzonego;
- są wdrożone zasady bezpiecznego kontaktu z dziećmi np. w sytuacji pracy z dzieckiem sam na sam, dotykania dziecka;

- pracownicy rozumieją, jak ważna jest współpraca z profesjonalistami z innych sektorów, aby lepiej zaspokajać potrzeby dzieci szczególnie narażonych na krzywdzenie;
- ochrona praw dziecka jest brana pod uwagę w trakcie procedur rekrutacyjnych²⁷.

Tworzenie polityki ochrony dzieci powinno odbywać się na podstawie oceny aktualnych zasad i praktyk. Przydatna może być przygotowana lista kontrolna, która pomoże zidentyfikować wszelkie luki.

Lista kontrolna wyznacza zakres elementów polityki:

1. Wprowadzenie i zasady

- Czy polityka zawiera wstęp i podsumowanie, w tym opisany cel, określa odbiorców i zakres?
- Czy w polityce wskazano dlaczego jest potrzebna?
- Czy w polityce wskazano jakie rezultaty ma ona osiągnąć?
- Czy z polityki jasno wynika kogo obowiązuje?
- Czy zasady dotyczące podejmowania interwencji na rzecz dziecka krzywdzonego są w polityce jasno określone?
- Czy w polityce zdefiniowano kluczowe terminy i pojęcia?

2. Wytyczne i protokoły

- Czy uwzględniono szczegółowe wskazówki dotyczące identyfikowania możliwego nadużycia lub zaniedbania?
- Czy są konkretne instrukcje, jak reagować na podejrzenie nadużycia lub zaniedbania (w tym raportowanie i dokumentowanie)?
- Czy istnieją jasne wytyczne, jak reagować na ujawnienia krzywdzenia dzieci przez dzieci?
- Czy w polityce jest jasna ścieżka postępowania, na wypadek sytuacji, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka będzie dotyczyło pracownika?

3. Elementy dodatkowe

- Czy polityka zawiera jasne wytyczne dla personelu dotyczące poufności i udostępniania informacji?
- Czy polityka potwierdza stałe zaangażowanie organizacji w udostępnianie pracownikom szkoleń i dba o rozwój w obszarze ochrony dzieci?

²⁷ *Safer organisations, Safer children, Guidelines for child protection policies to build safer organisations*, s. 2-12, <https://www.education.govt.nz/assets/Documents/Early-Childhood/Safer-Organisations-Safer-Children.pdf>.

- Czy polityka zawiera zobowiązanie do jej regularnego ewaluowania przez organizację?²⁸

Regulacje dotyczące szkół

Każda rada szkoły musi przyjąć, tak szybko jak to możliwe po rozpoczęciu funkcjonowania politykę ochrony dzieci. Polityka ochrony dzieci powinna być ogólnodostępna i umieszczona na stronie internetowej (jeśli istnieje) szkoły. Rady szkoły mają obowiązek dopilnować, aby każda umowa lub porozumienie finansowe, które jest zawierane z osobą mającą świadczyć usługi na rzecz dzieci, były zgodne z polityką ochrony dzieci. Rada szkoły powinna dokonywać przeglądu polityki co 3 lata.

W celu wdrożenia obowiązków wynikających z Ustawy o dzieciach, w tym przygotowania Polityki ochrony dzieci, Ministerstwo Edukacji opracowało przewodniki dla usługodawców zarówno w sektorze wczesnoszkolnym, jak i szkolnym. Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w przewodniku szkoły, dostawcy usług muszą sprawdzać bezpieczeństwo wszystkich pracowników oraz posiadać politykę ochrony dzieci. Polityki ochrony dzieci w sektorze edukacji kładą nacisk na wczesne identyfikowanie i kierowanie podejrzeń dotyczących krzywdzenia lub zaniedbywania dzieci. Pomagają również budować silną kulturę ochrony praw dzieci w placówkach edukacyjnych. Podstawowe zasady polityk ochrony dzieci w sektorze edukacji:

- musi być spisana i używana;
- musi zawiera jasne zasady dotyczące tego, w jaki sposób podejrzane zaniedbania i nadużycia będą identyfikowane i zgłaszane;
- musi podlegać przeglądowi co trzy lata;
- musi być dostępna na szkolnych stronach internetowych lub na życzenie osoby zainteresowanej²⁹.

W sektorze edukacji wszyscy pracownicy mający kontakt z dziećmi muszą być poddawani kontroli bezpieczeństwa co trzy lata. Dotyczy to zarówno pracowników zatrudnionych, jak i pracowników, których praca polega na regularnym kontakcie z dziećmi. Zakres kontroli jest uzależniony od kategorii, do której jest przypisany pracownik. Pracownicy odpowiedzialni za wykonywanie głównych (podstawowych) zadań, to

28 *Safer organisations, Safer children, Guidelines for child protection policies to build safer organisations*, s. 13-15, <https://www.education.govt.nz/assets/Documents/Early-Childhood/Safer-Organisations-Safer-Children.pdf>.

29 *Vulnerable Children Act, 2014*, s. 40-42, <https://assets.education.govt.nz/public/Uploads/VCAPracticalGuide.pdf>.

pracownicy którzy są wyłącznie odpowiedzialni za dzieci pozostające pod ich opieką. Pracownicy spoza podstawowej działalności, to pracownicy, którzy mają regularne, ale ograniczone kontakty z dziećmi i nigdy nie są sami z dziećmi. Wolontariusze nie muszą być sprawdzani pod kątem bezpieczeństwa zgodnie z Ustawą o dzieciach 2014 lub Ustawą o edukacji i szkoleniach 2020. Szkoła może zdecydować, czy sprawdzić bezpieczeństwo wolontariuszy wspierających ich szkołę (może kierować się własną polityką ochrony dzieci oraz polityką lub procedurami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa).

Regulacje dotyczące agencji państwowych

Osoba stojąca na czele służby państwowej zobowiązanej do wdrożenia polityki ochrony dzieci (Ministerstwo Biznesu, Innowacji i Zatrudnienia, Ministerstwo Edukacji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Rozwoju Maorysów, Ministerstwo Rozwoju Społecznego, Policja Nowej Zelandii) powinna zapewnić, że służba będąca dostawcą usług dla dzieci, przyjmie politykę ochrony dzieci. Kopia polityki powinna być dostępna na stronie internetowej danej agencji. Przegląd polityki powinien być dokonany w ciągu 3 lat od daty jej pierwszego przyjęcia lub ostatniego przeglądu. Osoba stojąca na czele danej służby powinna zapewnić, że każda umowa lub porozumienie o finansowaniu, które jest zawierane z niezależną osobą, która będzie wykonywała usługi na rzecz dzieci, zawiera zobowiązanie do przestrzegania polityki ochrony dzieci.

Sektor ochrony zdrowia

Zgodnie z Ustawą o dzieciach wszystkie organizacje lub podmioty świadczące usługi dla dzieci zakontraktowane przez Ministerstwo Zdrowia muszą posiadać politykę ochrony dziecka. Usługi dla dzieci świadczone przez sektor ochrony zdrowia to min.:

- usługi świadczone w szpitalu publicznym;
- usługi świadczone w przychodni lub placówce medycznej finansowanej ze środków publicznych, w tym w ośrodkach krwi i onkologicznych, ośrodkach leczenia, przychodniach i ośrodkach zdrowia psychicznego;
- usługi świadczone przez gabinety lekarskie należące do organizacji podstawowej opieki zdrowotnej;

- usługi świadczone przez lekarzy;
- domowe usługi wsparcia dla osób z niepełnosprawnością;
- usługi pogotowia ratunkowego;
- usługi położnicze³⁰.

Kontrola bezpieczeństwa pracowników

Ustawa o dzieciach z 2014 r. wprowadziła środki, które zapewnią lepszą ochronę dzieci przed wykorzystywaniem i zaniedbaniem zarówno w ich domach, jak i w społeczności. Ustawa o dzieciach wymaga, aby wszyscy pracownicy zajmujący się dziećmi przeszli odpowiednią kontrolę przydatności do pracy z dziećmi (kontrola bezpieczeństwa pracownika). Obowiązkiem osób, które zatrudniają lub angażują osoby pracujące z dziećmi, jest upewnienie się, że ich personel przeszedł odpowiednie kontrole. Kontrola bezpieczeństwa pracowników pomaga zidentyfikować niewielką liczbę osób, które stanowią zagrożenie dla dzieci. Od 1 lipca 2015 r. w Nowej Zelandii zaczęto wdrażać przepisy dotyczące kontroli bezpieczeństwa tj. obowiązku sprawdzania bezpieczeństwa wszystkich zatrudnianych pracowników i wykonawców pracujących z dziećmi w organizacjach finansowanych przez państwo. Przepisy dotyczą również osób wykonujących nieodpłatną pracę z dziećmi w ramach kursu edukacyjnego lub zawodowego (np. stażyści lub studenci). Przepisy dotyczące kontroli bezpieczeństwa objęły zarówno nowo zatrudnianych jak i dotychczasowych pracowników oraz wykonawców. Obowiązek sprawdzenia dotychczasowych pracowników został rozłożony w czasie, tak aby zapewnić organizacjom wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do nowych przepisów.

W procedurze weryfikacyjnej uczestniczy Policja. Kontrola bezpieczeństwa pracowników obejmuje zebranie szeregu kluczowych informacji o danej osobie i ocenę tych informacji w celu ustalenia, czy stanowią one jakiegokolwiek ryzyko związane z zatrudnieniem przy pracy z dziećmi. Przepisy wymagają, aby kontrola bezpieczeństwa pracowników obejmowała:

- weryfikację tożsamości,
- lustrację policyjną,
- sprawdzanie referencji,
- kontrolę weryfikacyjną zatrudnienia,

30 *Children's worker safety checking and child protection policies, Ministry of Health*, <https://www.health.govt.nz/>.

- kontrolę z profesjonalnymi organami rejestracyjnymi lub organami wydającymi zezwolenia,
- rozmowę rekrutacyjną,
- ocenę ryzyka pod kątem bezpieczeństwa dzieci.

Wszystkie etapy kontroli bezpieczeństwa muszą zostać zakończone, zanim dana osoba zostanie zatrudniona lub zaangażowana w pracę z dziećmi. Kontrola bezpieczeństwa musi być aktualizowana co 3 lata. Ponowna kontrola pracownika jest przeprowadzana zgodnie z następującymi zasadami:

- potwierdzenie zmiany nazwiska przez pracownika w ciągu ostatnich 3 lat oraz dostarczenie wszelkich oficjalnych dokumentów związanych ze zmianą nazwiska;
- lustracja policyjna;
- sprawdzenie odpowiednich licencji/rejestracji;
- ocena ryzyka pod kątem bezpieczeństwa dzieci.

Warto wskazać, że ustawa wyróżnia dwie kategorie pracowników zajmujących się dziećmi, tj. kluczowych pracowników dziecięcych i niegłównych pracowników dziecięcych. Podstawowym (kluczowym) pracownikiem dziecięcym jest:

- pracownik, który pracuje lub świadczy usługi regulowane;
- pracownik, który ponosi główną odpowiedzialność za dziecko i opiekę nad nim;
- osoba, której praca polega na regularnym lub całonocnym kontakcie z dzieckiem lub dziećmi;
- osoba, która pracuje sama z dzieckiem lub dziećmi (bez obecności rodzica lub opiekuna dziecka).

Pracownicy niegłówni to ci, którzy mają regularne, ale ograniczone kontakty z dziećmi, np. personel ogólny, personel administracyjny.

Warto wskazać, że kontroli bezpieczeństwa podlegają również osoby samozatrudnione. Niezależna Służba Kontroli Bezpieczeństwa (*Cross Agency Independent Safety Checking Service*) została utworzona w celu zapewnienia, że „samozatrudnieni” pracownicy, którzy otrzymują fundusze państwowe, mogą zostać sprawdzeni pod względem bezpieczeństwa, zgodnie z wymogami kontroli bezpieczeństwa określonymi w ustawie.

Kontrole bezpieczeństwa mają zastosowanie również do osób wykonujących nieodpłatną pracę z dziećmi w ramach kształcenia lub szkolenia zawodowego. Większość organizatorów szkoleń przeprowadza już kontrole bezpieczeństwa w ramach normalnego procesu weryfikacji na etapie wstępnej rejestracji/zapisu i przed wyjazdem studentów na praktyki.

System zgłoszeń dotyczących krzywdzenia dzieci

Osoby, które podejrzewają, że dziecko jest krzywdzone mogą zgłaszać sprawę dzwoniąc na Policję, jeżeli sprawa wymaga pilnej interwencji. Zgłoszenia można także składać dzwoniąc pod numer 0508 FAMILY (0508 326 459) lub wysyłając e-mail na adres contact@ot.govt.nz. W społeczeństwie promowane są także ogólnodostępne wytyczne dotyczące przekazywania zgłoszeń, które będą pomocne dla Policji lub *Oranga Tamariki*. Katalog tych informacji jest następujący:

- imię dziecka,
- data urodzenia (jeśli jest znana) lub przybliżony wiek,
- adres dziecka (jeśli jest znany),
- numery telefonów kontaktowych (jeśli są znane),
- imiona innych dzieci w gospodarstwie domowym,
- imiona rodziców/opiekunów,
- imiona osób dorosłych w gospodarstwie domowym,
- dane szkoły dziecka,
- nazwisko lekarza pierwszego kontaktu i pielęgniarki,
- opis tego, co niepokoi daną osobę,
- opis tego co dana osoba widziała lub słyszała,
- czy był jeszcze jakiś świadek zauważonych zachowań,
- jeśli dziecko doznało urazu, opisz go lub użyj rysunku ze schematem ciała, żeby go opisać,
- kiedy zdarzenie miało miejsce,
- co powiedziało dziecko,
- co już zrobiłeś, aby chronić dziecko,
- kto jeszcze zna Twoje obawy lub podziela Twoje obawy.

Wnioski

1. Australia jest krajem, który posiada długą i bogatą historię debaty publicznej w przedmiocie praw dzieci, za której kulminację uznać można wydanie raportu końcowego przez Królewską Komisję badającą przypadki wykorzystywania seksualnego dzieci.
2. Głównym zadaniem Komisji było zbadanie systemowych braków, które ułatwiały popełnianie przestępstw przeciwko dzieciom lub utrudniały ich zgłaszanie.
3. W Australii, zgodnie z założeniem, że przestępstwa mają przyczynę systemową, nie jednostkową, zaproponowano standardy

- bezpieczeństwa dzieci, które uczyniły każdą z instytucji, w których przebywają dzieci odpowiedzialną za przestrzeganie ich praw.
4. W Australii pandemia koronawirusa utrudniła wprowadzenie prawnego obowiązku posiadania polityk ochrony dzieci.
 5. Oba badane kraje opierają swoje działania w zakresie praw dzieci na kompleksowych politykach publicznych, wypracowanych w toku konsultacji społecznych i opartych na dowodach.
 6. Nowa Zelandia jest krajem, który posiada system oceny bezpieczeństwa pracowników pod kątem czynników ryzyka krzywdzenia dzieci.
 7. Oba badane kraje posiadają zapisany w prawie obowiązek raportowania przestępstw przeciwko dzieciom, z różnym zakresem tego obowiązku i z różnym zakresem raportowania. Zakres tego obowiązku jest szerszy, niż ustalony w Polsce.
 8. Oba badane kraje posiadają służby ochrony dzieci jako właściwe organy do zgłaszania przypadków krzywdzenia dzieci, niezależnie od formy tego krzywdzenia. To służba ochrony dzieci podejmuje decyzję o dalszym kierunku interwencji, w tym zawiadamia odpowiednie służby.
 9. W każdym z badanych krajów w prawie zapisano obowiązek wprowadzenia procedur ochrony dzieci przez organizacje i instytucje świadczące usługi na rzecz dzieci.
 10. Zgodnie z założeniem ustawodawstw Australii i Nowej Zelandii priorytetem jest posiadanie i stosowanie przez podmioty odpowiednich procedur, dlatego nawet podmiot, który nie dostosował się do wymogów może naprawić ten błąd i uniknąć dalszych konsekwencji.
 11. Oba badane kraje inwestują w edukację profesjonalistów w zakresie rozpoznawania krzywdzenia dzieci i sprawnego podejmowania decyzji.

Standardy Ochrony Dzieci opracowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę

- 1. Placówka ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.**
 - a. Placówka posiada dokument Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
 - b. W dokumencie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem zapisane są:
 - i. procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, rówieśników, członków rodziny oraz personelu placówki,
 - ii. zasady ochrony danych osobowych dziecka, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o dziecku oraz zasady ochrony wizerunku dziecka, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania
 - iii. zasady dostępu dzieci do internetu oraz ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami,
 - iv. zasady bezpiecznych relacji na linii personel placówki - dziecko, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dzieckiem
 - c. Cały personel placówki, w tym wolontariusze, stażyści oraz praktykanci znają treść dokumentu Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
 - d. Zapisy zawarte w dokumencie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązują wszystkich członków personelu placówki, w tym wolontariuszy, stażystów oraz praktykantów.
 - e. Dyrektor/kierownik placówki wyznaczył osobę (osoby) odpowiedzialną (odpowiedzialne) za monitoring realizacji Polityki ochrony dzieci i rola oraz zadania tej osoby są jasno określone.
 - f. W placówce jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za monitoring bezpieczeństwa sieci komputerowej.
- 2. Placówka monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.**

- b. Rekrutacja pracowników w placówce odbywa się według zasad, które obejmują ocenę merytorycznego przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzenie ich referencji.
 - c. Placówka uzyskała informacje z Krajowego Rejestru Karnego o pracownikach (gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa).
 - d. Placówka uzyskała oświadczenia pracowników, wolontariuszy i stażystów dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego - w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego.
- 3. Placówka zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.**
- e. Rozpoczynając pracę w placówce wszyscy członkowie personelu, w tym wolontariusze, stażyści oraz praktykanci przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującą w placówce Polityką ochrony dzieci.
 - f. Wszyscy członkowie personelu placówki zostali przeszkoleni w zakresie rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci.
 - g. Wszyscy członkowie personelu placówki zostali przeszkoleni w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
 - h. Wszyscy członkowie personelu placówki zostali przeszkoleni w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.
 - i. Pracownicy placówki mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).
 - j. Przynajmniej jeden pedagog/nauczyciel/opiekun został przeszkolony w zakresie metod i narzędzi edukacji dzieci w obszarze ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem oraz bezpieczeństwa w sieci i dysponuje scenariuszami zajęć oraz materiałami edukacyjnymi dla dzieci.
 - k. Wychowawcy/opiekunowie grup zostali przeszkoleni w zakresie zjawiska przemocy rówieśniczej oraz metod i narzędzi działań profilaktycznych oraz interwencyjnych.

4. **Placówka oferuje rodzicom/opiekunom edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.**
 - a. W placówce znajduje się tablica dla rodziców/opiekunów dzieci, na której zamieszczane są przydatne informacje na temat:
 - i. wychowania dzieci bez przemocy,
 - ii. ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - iii. zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w internecie,
 - iv. możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych,
 - v. danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
 - vi. Wszyscy rodzice/opiekunowie zostali zapoznani z obowiązującą w placówce Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
5. **Placówka oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.**
 - a. W każdej grupie odbyły się zajęcia na temat praw dziecka
 - b. W każdej grupie odbyły się zajęcia na temat ochrony przed przemocą oraz wykorzystywaniem
 - c. W każdej grupie odbyły się zajęcia z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej
 - d. W każdej grupie dzieci zostały poinformowane do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
 - e. W każdej grupie odbyły się zajęcia na temat zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w internecie
 - f. W placówce dostępne są dla dzieci materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w internecie (broszury, ulotki, książki).
 - g. W placówce wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
6. **Placówka monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci.**
 - a. Przyjęte zasady i realizowane praktyki ochrony dzieci są weryfikowane - przynajmniej raz na rok.
 - b. W ramach monitoringu zasad i praktyk ochrony dzieci placówka konsultuje się z rodzicami/opiekunami dzieci.

KATEGORIE USŁUG, KTÓRYCH DOSTAWCY ZGODNIE Z ZALECENIAMI KRÓLEWSKIEJ KOMISJI DS. BADANIA PRZYPADKÓW WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO DZIECI POWINNI BYĆ ZOBOWIĄZANI DO WDROŻENIA STANDARDÓW BEZPIECZEŃSTWA DZIECI W AUSTRALII

Wersja angielska (oryginalna)	Wersja polska (tłumaczenie własne)
<p>a. accommodation and residential services for children, including overnight excursions or stays</p> <p>b. activities or services of any kind, under the auspices of a particular religious denomination or faith, through which adults have contact with children</p> <p>c. childcare or childminding services</p> <p>d. child protection services, including out-of-home care</p> <p>e. activities or services where clubs and associations have a significant membership of, or involvement by, children</p> <p>f. coaching or tuition services for children</p> <p>g. commercial services for children, including entertainment or party services,</p> <p>h. gym or play facilities, photography services, and talent or beauty competitions</p> <p>i. services for children with disability</p> <p>j. education services for children</p> <p>k. health services for children</p> <p>l. justice and detention services for children, including immigration detention facilities</p> <p>m. transport services for children, including school crossing services.</p>	<p>a. zakwaterowanie i usługi mieszkaniowe dla dzieci, w tym wycieczki lub pobyty z noclegiem,</p> <p>b. wszelkiego rodzaju zajęcia lub usługi pod auspicjami określonej religii lub wyznania, w ramach których dorośli mają kontakt z dziećmi,</p> <p>c. usługi w zakresie opieki nad dziećmi, w tym w formie opieki dziennej,</p> <p>d. usług w zakresie ochrony dzieci, w tym opieki poza środowiskiem domowym,</p> <p>e. zajęcia lub usługi, w których kluby i stowarzyszenia mają znaczną liczbę dziecięcych członków lub angażują ich w znacznym stopniu,</p> <p>f. usługi trenerskie lub szkoleniowe dla dzieci,</p> <p>g. usługi handlowe dla dzieci, w tym usługi rozrywkowe lub związane z organizacją przyjęć,</p> <p>h. sale ćwiczeń lub zabaw, usługi fotograficzne oraz konkursy talentów lub piękności,</p> <p>i. usługi dla dzieci z niepełnosprawnością,</p> <p>j. usługi edukacyjne dla dzieci,</p> <p>k. usługi zdrowotne dla dzieci,</p> <p>l. wymiar sprawiedliwości, w tym wymiar sprawiedliwości nieletnich, miejsca zatrzymania, w tym zatrzymania dzieci – imigrantów,</p> <p>m. usługi transportowe dla dzieci, w tym usługi związane z bezpiecznym pieszym dotarciem dzieci do szkoły.</p>

Źródło: Raport końcowy australijskiej Królewskiej Komisji Badającej Przypadki Wykorzystywania Seksualnego Dzieci

STANDARDY BEZPIECZEŃSTWA DZIECI ZAPROPONOWANE PRZEZ KRÓLEWSKĄ KOMISJĘ DS. BADANIA PRZYPADKÓW WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO DZIECI, W WERSJI ROZBUDOWANEJ W AUSTRALII

Wersja angielska (oryginalna)	Wersja polska (tłumaczenie własne)
<p>Standard 1: Child safety is embedded in institutional leadership, governance and culture</p> <p>a. The institution publicly commits to child safety and leaders champion a child safe culture.</p> <p>b. Child safety is a shared responsibility at all levels of the institution.</p> <p>c. Risk management strategies focus on preventing, identifying and mitigating risks to children.</p> <p>d. Staff and volunteers comply with a code of conduct that sets clear behavioural standards towards children.</p> <p>e. Staff and volunteers understand their obligations on information sharing and record-keeping.</p>	<p>Standard 1: Bezpieczeństwo dzieci jest elementem sytemu zarządzania i kultury organizacyjnej instytucji</p> <p>a. Instytucja publicznie zobowiązuje się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, a jej liderzy promują kulturę bezpieczeństwa dzieci.</p> <p>b. Bezpieczeństwo dzieci jest wspólną odpowiedzialnością wszystkich szczebli instytucji.</p> <p>a. Strategie zarządzania ryzykiem koncentrują się na zapobieganiu, identyfikowaniu i ograniczaniu ryzyka dla dzieci.</p> <p>b. Pracownicy i wolontariusze przestrzegają kodeksu postępowania, który wyznacza jasne normy zachowania wobec dzieci.</p> <p>c. Personel i wolontariusze rozumieją swoje obowiązki w zakresie dzielenia się informacjami i prowadzenia dokumentacji.</p>
<p>Standard 2: Children participate in decisions affecting them and are taken seriously</p> <p>a. Children are able to express their views and are provided opportunities to participate in decisions that affect their lives.</p> <p>b. The importance of friendships is recognised and support from peers is encouraged, helping children feel safe and be less isolated.</p> <p>c. Children can access sexual abuse prevention programs and information.</p> <p>d. Staff and volunteers are attuned to signs of harm and facilitate child-friendly ways for children to communicate and raise their concerns.</p>	<p>Standard 2: Dzieci uczestniczą w podejmowaniu dotyczących ich decyzji i są traktowane poważnie</p> <p>a. Dzieci są w stanie wyrazić swoje poglądy i mają zapewnione możliwości uczestniczenia w podejmowaniu decyzji, które mają wpływ na ich życie.</p> <p>b. Podkreśla się znaczenie przyjaźni i zachęca do wsparcia ze strony rówieśników, co pomaga dzieciom czuć się bezpiecznie i być mniej odizolowanym.</p> <p>c. Dzieci mają dostęp do programów i informacji dotyczących zapobiegania nadużyciom seksualnym.</p> <p>d. Personel i wolontariusze są wyczuleni na oznaki krzywdy i ułatwiają dzieciom przyjazne dla nich sposoby komunikowania i zgłaszania swoich obaw.</p>
<p>Standard 3: Families and communities are informed and involved</p> <p>a. Families have the primary responsibility for the upbringing and development of their child and participate in decisions affecting their child.</p> <p>b. The institution engages in open, two-way communication with families and communities about its child safety approach and relevant information is accessible.</p> <p>c. Families and communities have a say in the institution's policies and practices.</p>	<p>Standard 3: Rodziny i społeczności są poinformowane i angażowane</p> <p>a. Rodziny ponoszą główną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój dziecka oraz uczestniczą w podejmowaniu decyzji jego dotyczących.</p> <p>b. Instytucja angażuje się w otwartą, dwustronną komunikację z rodzinami i społecznościami na temat swojego podejścia do bezpieczeństwa dzieci, a odpowiednie informacje są dostępne dla każdego.</p> <p>c. Rodziny i społeczności mają wpływ na politykę i praktyki instytucji.</p>

<p>d. Families and communities are informed about the institution's operations and governance.</p> <p>Standard 4: Equity is upheld and diverse needs are taken into account</p> <p>a. The institution actively anticipates children's diverse circumstances and responds effectively to those with additional vulnerabilities.</p> <p>a. All children have access to information, support and complaints processes.</p> <p>b. The institution pays particular attention to the needs of Aboriginal and Torres Strait Islander children, children with disability, and children from culturally and linguistically diverse backgrounds.</p> <p>Standard 5: People working with children are suitable and supported</p> <p>a. Recruitment, including advertising and screening, emphasises child safety.</p> <p>b. Relevant staff and volunteers have Working With Children Checks.</p> <p>c. All staff and volunteers receive an appropriate induction and are aware of their child safety responsibilities, including reporting obligations.</p> <p>d. Supervision and people management have a child safety focus.</p> <p>Standard 6: Processes to respond to complaints of child sexual abuse are child focused</p> <p>a. The institution has a child-focused complaint handling system that is understood by children, staff, volunteers and families.</p> <p>b. The institution has an effective complaint handling policy and procedure which clearly outline roles and responsibilities, approaches to dealing with different types of complaints and obligations to act and report.</p> <p>c. Complaints are taken seriously, responded to promptly and thoroughly, and reporting, privacy and employment law obligations are met.</p>	<p>d. Rodziny i społeczności są informowane o działaniach instytucji i zarządzaniu nią.</p> <p>Standard 4: Zachowuje się zasadę równości i uwzględnia zróżnicowane potrzeby</p> <p>a. Instytucja aktywnie przewiduje zróżnicowane okoliczności, w jakich znajdują się dzieci i skutecznie wspomaga te, które są bardziej podatne na zagrożenia.</p> <p>b. Wszystkie dzieci mają dostęp do informacji, wsparcia, jak też możliwości składania skarg.</p> <p>c. Instytucja zwraca szczególną uwagę na potrzeby dzieci aborygeńskich i pochodzących z Wysp Ciężniny Torresa, dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze środowisk zróżnicowanych kulturowo i językowo.</p> <p>Standard 5: Osoby pracujące z dziećmi są odpowiednie i wspierane</p> <p>a. Rekrutacja, w tym ogłoszenia o zatrudnieniu oraz procedura sprawdzania kandydatów kładzie nacisk na bezpieczeństwo dzieci.</p> <p>b. Odpowiednio dobrany personel i wolontariusze posiadają certyfikat Working With Children Checks.</p> <p>c. Wszyscy pracownicy i wolontariusze otrzymują odpowiednie wprowadzenie do pracy i są świadomi swoich obowiązków związanych z bezpieczeństwem dzieci, w tym obowiązków sprawozdawczych.</p> <p>d. Nadzór i zarządzanie personelem koncentrują się na bezpieczeństwie dzieci.</p> <p>Standard 6: Procedury reagowania na skargi dotyczące wykorzystywania seksualnego dzieci są skoncentrowane na ich dobru</p> <p>a. Instytucja posiada skoncentrowany na dziecku system rozpatrywania skarg, który jest zrozumiały dla dzieci, pracowników, wolontariuszy i rodzin.</p> <p>b. Instytucja posiada skuteczną politykę i procedurę rozpatrywania skarg, z jasnym podziałem ról i obowiązków, uwzględnia konieczność rozpatrywania różnych rodzajów skarg oraz obowiązki w zakresie działania i raportowania.</p> <p>c. Skargi są traktowane poważnie, reaguje się na nie szybko i wnikliwie, a jednocześnie spełnione są obowiązki w zakresie sprawozdawczości, prywatności i prawa pracy.</p>
--	---

<p>Standard 7: Staff are equipped with the knowledge, skills and awareness to keep children safe through continual education and training</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Relevant staff and volunteers receive training on the nature and indicators of child maltreatment, particularly institutional child sexual abuse. b. Staff and volunteers receive training on the institution's child safe practices and child protection. c. Relevant staff and volunteers are supported to develop practical skills in protecting children and responding to disclosures. <p>Standard 8: Physical and online environments minimise the opportunity for abuse to occur</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Risks in the online and physical environments are identified and mitigated without compromising a child's right to privacy and healthy development. b. The online environment is used in accordance with the institution's code of conduct and relevant policies. <p>Standard 9: Implementation of the Child Safe Standards is continuously reviewed and improved</p> <ul style="list-style-type: none"> a. The institution regularly reviews and improves child safe practices. b. The institution analyses complaints to identify causes and systemic failures to inform continuous improvement. <p>Standard 10: Policies and procedures document how the institution is child safe</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Policies and procedures address all Child Safe Standards. b. Policies and procedures are accessible and easy to understand. c. Best practice models and stakeholder consultation inform the development of policies and procedures. d. Leaders champion and model compliance with policies and procedures. e. Staff understand and implement the policies and procedures. 	<p>Standard 7: Personel jest wyposażony w wiedzę, umiejętności i wrażliwość, potrafi zapewnić dzieciom bezpieczeństwo dzięki ciągłemu kształceniu i szkoleniu</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Personel i wolontariusze przechodzą szkolenia na temat natury i objawów złego traktowania dzieci, w szczególności wykorzystywania seksualnego dzieci w instytucjach. b. Pracownicy i wolontariusze przechodzą szkolenia na temat praktyk funkcjonujących w instytucji w zakresie bezpieczeństwa i ochrony dzieci. c. Pracownicy i wolontariusze otrzymują wsparcie w rozwijaniu praktycznych umiejętności w zakresie ochrony dzieci i reagowania na przypadki ujawnienia krzywdzenia. <p>Standard 8: Środowisko fizyczne i internetowe organizacji jest skonstruowane w sposób minimalizujący możliwość wystąpienia nadużyć</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Zagrożenia występujące w środowisku online i środowisku fizycznym są zidentyfikowane i niwelowane bez naruszania prawa dziecka do prywatności i zdrowego rozwoju. b. Środowisko online jest wykorzystywane zgodnie z kodeksem postępowania instytucji i odpowiednimi politykami. <p>Standard 9: Wdrażanie Standardów Bezpieczeństwa Dzieci podlega stałej ewaluacji</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Instytucja regularnie dokonuje przeglądu i doskonalenia praktyki w zakresie bezpieczeństwa dzieci. b. Instytucja analizuje skargi w celu określenia ich przyczyn i innych systemowych błędów, w celu ciągłego doskonalenia. <p>Standard 10: Polityki i procedury dokumentują, w jaki sposób instytucja jest bezpieczna dla dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Polityki i procedury pokrywają się ze wszystkimi Standardami Bezpieczeństwa Dzieci. b. Polityki i procedury są dostępne i łatwe do zrozumienia. c. Najlepsze praktyki, jak też konsultacje z interesariuszami korzystnie wpływają na rozwój polityk i procedur. d. Liderzy organizacji promują i kształtują przestrzeganie polityk i procedur. e. Personel rozumie i wdraża polityki i procedury.
---	---

Źródło: Raport końcowy australijskiej Królewskiej Komisji Badającej Przypadki Wykorzystywania Seksualnego Dzieci

WYBRANE PRZEPISY AUSTRALIJSKIEGO STANU VICTORIA DOTYCZĄCE OBOWIĄZKU POSIADANIA POLITYK OCHRONY DZIECI PRZEZ PODMIOTY PRACUJĄCE Z DZIEĆMI

- ustawa Child Wellbeing and Safety Act 2005

Wersja angielska (oryginalna)	Wersja polska (tłumaczenie własne)
<p>Part 6—Child Safe Standards Division 1—Child Safe Standards 17 Minister may make Child Safe Standards (1) The Minister may make standards to ensure that in the operations of relevant entities— (a) the safety of children is promoted; and (b) child abuse is prevented; and (c) allegations of child abuse are properly responded to. (2) The Minister must publish the Child Safe Standards in the Government Gazette. (3) An amendment to the Child Safe Standards has effect— (a) on the day that is 30 days after the day that the amendment is published in the Government Gazette; or (b) on a later day that is specified in the Amendment [...]</p> <p>19 Category 1 and 2 entities must comply with Child Safe Standards (1) A category 1 entity must comply with the Child Safe Standards on and after the specified day unless— (a) the entity is exempt under section 22; or [...] (2) A category 2 entity must comply with the Child Safe Standards on and after the first anniversary of the specified day unless— the entity is exempt under section 22; or [...]</p> <p>22 Exemption from requirement to comply with Child Safe Standards A category 1 entity, category 2 entity or applicable entity is exempt from a requirement to comply with the Child Safe Standards under section 19(1) or (2) or 21 if the entity does not do any of the following—</p>	<p>Część 6 – Standardy Bezpieczeństwa Dzieci Dział 1 - Standardy bezpieczeństwa dzieci 17 Minister może ustanowić Standardy Bezpieczeństwa Dzieci (1) Minister może ustanowić standardy mające na celu zapewnienie, że w działalności konkretnych podmiotów: (a) promowane jest bezpieczeństwo dzieci; oraz (b) zapobiega się wykorzystywaniu dzieci; oraz (c) odpowiednio reaguje się na zarzuty dotyczące wykorzystywania dzieci. (2) Minister musi opublikować Standardy Bezpieczeństwa Dzieci w Monitorze Rządowym. (3) Zmiana Standardów Bezpieczeństwa Dzieci ma skutek - (a) 30 dnia od opublikowania zmiany w Monitorze Rządowym; lub (b) w późniejszym dniu, który jest określony w zmianie do Standardów [...]</p> <p>19 Podmioty kategorii 1 i 2 muszą przestrzegać Standardów Bezpieczeństwa Dzieci (1) Podmiot należący do kategorii 1 musi spełniać Standardy Bezpieczeństwa Dzieci od wskazanego dnia [...]. chyba że - (a) podmiot jest zwolniony z tego obowiązku na mocy sekcji 22; lub [...] (2) Podmiot należący do kategorii 2 musi spełnić Standardy Bezpieczeństwa Dzieci po upływie roku od wskazanego dnia, chyba że (a) podmiot jest zwolniony z tego obowiązku na mocy sekcji 22; lub [...]</p> <p>22 Zwolnienie z obowiązku dostosowania się do Standardów Bezpieczeństwa Dzieci Podmiot kategorii 1, podmiot kategorii 2 lub inny podmiot zobowiązany jest zwolniony z wymogu dostosowania się do Standardów Bezpieczeństwa Dzieci określonych w sekcji 19 ust. 1 lub 2 lub w sekcji 21, jeśli podmiot ten nie:</p>

(a) provide any services specifically for children;
(b) provide any facilities specifically for use by children who are under the entity's supervision;
(c) engage a child as a contractor, employee or volunteer to assist the entity in providing services or facilities or in producing or providing goods.

[...]

Division 3—Compliance with the Child Safe Standards

26 Requests for information or documents

The Commission by written notice may request a relevant entity to provide any information or document that the Commission reasonably requires to determine whether the relevant entity is complying with the Child Safe Standards.

[...]

30 Notice to produce

(1) The Commission by written notice may require a relevant entity to produce any document that the Commission reasonably requires to determine whether the relevant entity is complying with the Child Safe Standards if the Commission believes on reasonable grounds that the relevant entity is not complying, or is not reasonably likely to comply, with the Child Safe Standards.

[...]

31 Notice to comply

(1) The Commission may give a relevant entity a notice to comply if the Commission believes on reasonable grounds that the relevant entity is not complying with the Child Safe Standards.

(2) A notice to comply—

[...]

(b) must specify the following—

(i) the reason for the issue of the notice to comply;

(ii) the Child Safe Standards that the Commission believes the relevant entity is not complying with and the grounds for that belief;

(iii) the action that the relevant entity is required to take to address any issues that have been identified in the notice to comply;

(iv) the date by which the relevant entity must take the action specified in the notice to comply, being not less than 14 days

[...]

(a) świadczy jakiegokolwiek usługi skierowanej do dzieci;
(b) zapewnia wszelkie obiekty do użytku przez dzieci, które znajdują się pod jego nadzorem

(c) angażuje dziecka w roli wykonawcy, pracownika lub wolontariusza wspierającego podmiot, który dostarcza usług, obiektów bądź produkuje lub dostarcza towary

[...]

Dział 3- Przestrzeganie Standardów Bezpieczeństwa Dzieci

26 Żądanie informacji lub dokumentów

Komisja w drodze pisemnego zawiadomienia może zwrócić się do właściwego podmiotu o dostarczenie wszelkich informacji lub dokumentów, których Komisja ma uzasadnione podstawy wymagać, aby ustalić, czy dany podmiot przestrzega Standardów Bezpieczeństwa Dzieci

[...]

30 Wezwanie do przedstawienia dokumentów

(1) Komisja może w drodze pisemnego zawiadomienia zażądać od właściwego podmiotu przedstawienia wszelkich dokumentów, których Komisja ma uzasadnione powody żądać, aby ustalić czy dany podmiot przestrzega Standardów Bezpieczeństwa Dzieci, jeśli Komisja ma podstawy przypuszczać, że dany podmiot nie przestrzega lub nie będzie przestrzegał Standardów Bezpieczeństwa Dzieci.

[...]

31 Wezwanie do przestrzegania

(1) Komisja może wystosować do właściwego podmiotu wezwanie do przestrzegania, jeżeli Komisja ma podstawy przypuszczać, że dany podmiot nie przestrzega Standardów Bezpieczeństwa Dzieci.

(2) Wezwanie do przestrzegania

[...]

(b) musi zawierać następujące elementy- [...]

(i) powód wydania wezwania do przestrzegania;

(ii) Standardy Bezpieczeństwa Dzieci, które zdaniem Komisji nie są przestrzegane przez dany podmiot oraz powody tego przekonania;

(iii) działania, które dany podmiot jest zobowiązany podjąć w celu rozwiązania problemów które zostały wskazane w wezwaniu do przestrzegania;

(iv) termin, w którym podmiot odpowiedzialny musi podjąć określone w wezwaniu, nie krótszy niż 14 dni

[...]

(c) must be accompanied by any recommendations or advice available to assist the entity to address the issues identified in the notice.

(3) A relevant entity given a notice to comply must comply with the notice. [...]

32 Non-compliance with notice to produce or notice to comply

(1) If a relevant entity fails to comply with a notice to produce or a notice to comply by the date specified in the notice, the Commission may give each relevant authority (if any) of the relevant entity any information about the relevant entity's failure to comply with the notice.

(2) The Commission may request a relevant authority to take any action that is available to the relevant authority under any applicable law, contract or agreement to promote and require compliance by the relevant entity with the Child Safe Standards.

33 Application to court

(1) If a relevant entity fails to comply with a notice to produce or a notice to comply, the Commission may apply to a court for—

(a) a declaration that the relevant entity has failed to comply with the notice; and

(b) an order requiring the relevant entity to pay a pecuniary penalty.

(2) The court may make the declaration sought if the court is satisfied that—

(a) the relevant entity is an entity that is required to comply with the Child Safe Standards; and

(b) the relevant entity has failed to comply with the notice to produce or notice to comply (as the case requires); and the failure to comply was unreasonable.

34 Civil penalty

(1) If a court makes a declaration under section 33(2) that a relevant entity has failed to comply with a notice to produce or a notice to comply, the court may order the relevant entity to pay to the Commission a pecuniary penalty not exceeding 60 penalty units.

(2) In determining the amount of the pecuniary penalty under subsection (1), the court must take into account the following considerations—

(a) in the case of a relevant entity that is not an individual, the size of the relevant entity;

(c) w wezwaniu należy wskazać wszelkie dostępne zalecenia lub porady, które pomogą podmiotowi w rozwiązaniu problemów wskazanych w wezwaniu.

(3) Właściwy podmiot, który otrzymał wezwanie do przestrzegania, musi zastosować się do niego. [...]

32 Niezastosowanie się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania

(1) Jeżeli podmiot nie stosuje się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania w terminie określonym w wezwaniu, Komisja może przekazać innemu właściwemu organowi nadrzędnemu (jeśli taki istnieje) wszelkie informacje na temat niezastosowania się do wezwania przez podmiot obowiązany. (2) Komisja może zażądać od właściwego organu podjęcia wszelkich dostępnych mu działań na mocy obowiązującego prawa, umowy lub porozumienia, aby zachęcić do przestrzegania i wyegzekwować przestrzeganie Standardów Bezpieczeństwa Dzieci przez właściwy podmiot.

33 Wniosek do sądu

(1) Jeżeli podmiot wezwany nie stosuje się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania Komisja może wystąpić do sądu o:

(a) stwierdzenie, że dany podmiot

nie zastosował się do wezwania; oraz

(b) nakazanie danemu podmiotowi zapłacenia kary pieniężnej.

(2) Sąd może stwierdzić zgodnie z żądaniem Komisji, jeżeli uzna, że

(a) dany podmiot jest podmiotem, który ma obowiązek przestrzegania Standardów Bezpieczeństwa Dzieci; oraz

(b) dany podmiot nie zastosował się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania (w zależności od przypadku); oraz

(b) niezastosowanie się do wezwania nie miało uzasadnienia.

34 Kara cywilna

(1) Jeżeli sąd stwierdza na mocy sekcji 33 ust. 2, że podmiot odpowiedzialny nie zastosował się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania, sąd może nakazać temu podmiotowi zapłatę na rzecz Komisji kary pieniężnej nieprzekraczającej 60 jednostek karnych.

(2) Przy określaniu wysokości kary pieniężnej na mocy ustępu 1, sąd musi wziąć pod uwagę następujące okoliczności:

(a) w przypadku podmiotu, który nie jest osobą fizyczną, wielkość tego podmiotu;

<p>(b) the impact of the amount of the penalty on the relevant entity;</p> <p>(c) whether the non-compliance by the relevant entity with the notice to produce or notice to comply was wilful or serious.</p> <p>(3) An order made under this section is taken, for the purposes of enforcement, to be an order made by the court in a civil proceeding.</p> <p>[...]</p>	<p>(b) wpływ obowiązku zapłaty kary danej wysokości na podmiot;</p> <p>(c) czy niezastosowanie się do wezwania do przedstawienia dokumentów lub wezwania do przestrzegania miało charakter zamierzony i poważny.</p> <p>(3) Dla celów egzekcyjnych nakaz wydany na podstawie przepisów niniejszej sekcji uważa się za równoważny nakazowi wydanemu w postępowaniu cywilnym.</p> <p>[...]</p>
---	--

Bibliografia

Akty prawne:

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).
2. Ustawa australijskiego stanu Victoria Child Wellbeing and Safety Act 2005.
3. Angielska ustawa Care Act 2014.
4. Konstytucja Związku Australijskiego z dnia 9 lipca 1900 roku, wersja polska, Konstytucje Świata, Kancelaria Sejmu 2014.
5. Australijska ustawa federacyjna Australian Human Rights Commission Act 1986.
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138).
7. Children’s Act 2014.
8. Oranga Tamariki Act 1989.
9. Legislacja stanowa Australia:
 - a. Nowa Południowa Walia
 - i. Children and Young Persons (Care and Protection) Act 1998
 - b. Australia Południowa
 - i. Children and Young People (Safety) Act 2017
 - c. Australia Zachodnia
 - i. Children and Community Services Act 2004
 - ii. Family Court Act 1997
 - d. Tasmania
 - i. Children, Young Persons and Their Families Act 1997
 - e. Queensland
 - i. Child Protection Act 1999
 - ii. Education (General Provisions) Act 2006

- f. Victoria
 - i. Children, Youth and Families Act 2005
- g. Australijskie Terytorium Stołeczne:
 - i. Children and Young People Act 2008
- h. Terytorium Północne
 - i. Care and Protection of Children Act 2007.

Projekty aktów prawnych:

1. Propozycja Parlamentu Europejskiego w zakresie treści dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937.

Opracowania

1. Keeping Children Safe, Child Safeguarding Standards and how to implement them, 2014,
2. Catherine Powell Safeguarding Children and Young People. A Guide for Nurses and Midwives, Open University Press, 2007.
3. Raport końcowy australijskiej Królewskiej Komisji Badającej Przypadki Wykorzystywania Seksualnego Dzieci [dostęp 15.07.2022] https://www.childabuseroyalcommission.gov.au/sites/default/files/final_report_-_recommendations.pdf
4. The National Framework for Protecting Australia's Children 2021 - 2031, [dostęp 15.07.2022]: https://www.dss.gov.au/sites/default/files/documents/12_2021/dess5016-national-framework-protecting-childrenaccessible.pdf
5. Raport Australijskiej Komisji Praw Człowieka do Komitetu Praw Dziecka *Information relating to Australia's joint fifth and sixth report under the Convention on the Rights of the Child, second report on the Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography, and second report on the Optional Protocol on the involvement of children in armed conflict*, [dostęp 15.07.2022] https://humanrights.gov.au/sites/default/files/document/publication/AHRC_CRC_Report2018_0.pdf
6. Standardy Bezpieczeństwa Dzieci australijskiego stanu Victoria <https://ccyp.vic.gov.au/child-safe-standards/the-11-child-safe-standards/>
7. Standardy Ochrony Dzieci Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę <https://standardy.fdds.pl/standardy/inne>

8. Child Safety Organisations National Principles,] National Principles for Child Safe Organisations (humanrights.gov.au)
9. Children's worker safety checking and child protection policies, Ministry of Health, [dostęp 15.07.2022] <https://www.health.govt.nz/>
10. Vulnerable Children Act, 2014, [dostęp 15.07.2022] , <https://assets.education.govt.nz/public/Uploads/VCAPracticalGuide.pdf>
11. Safer organisations, Safer children, Guidelines for child protection policies to build safer organisations, [dostęp 15.07.2022], <https://www.education.govt.nz/assets/Documents/Early-Childhood/Safer-Organisations-Safer-Children.pdf>
12. Oranga Tamariki Action Plan, [dostęp 15.07.2022], , <https://www.oranga-tamariki.govt.nz/assets/Uploads/About-us/New-ways-of-working/OTAP/Oranga-Tamariki-Action-Plan.pdf>
13. M. Swora, Państwo kontraktujące, reforma sektora państwowego w Nowej Zelandii, *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, z. 4, 2015.